BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF BOOK SELECTION DT
REFERENCE DIVISION
COPLEY SQ BOSTON MASS 16

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every TUESDAY and FRIDAY
366 Broaway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXX — No. 57. TEL. SOUth Boston 2680 ANTRADIENIS (Tuesday) LIEPOS (July) 31 D., 1945 M. TEL. SOUth Boston 2680 FIVE CENTS

MAKE EVERY PAY DAY
BOND DAY
Join The Pay-Roll
• SAVINGS PLAN •

DABARTIES BILDESIUOS

Leninas Ir Pranciškus

Dr. Rode, vengras kunigas, laike didžiojo karo susipažino Paryžiuje su Sovietų Rusijos įkūrėju. Praslinkus kuriam laikui, tas pats kunigas aplankė Maskvoje savo draugą Leniną, pažįstamą jau nuo Paryžiaus laikų. Ta proga Dr. Rode tarė: "Komunistiška valstybė tik tada gaus tvirtą pagrindą, jei tu parsigabensi Rusijon bent tuziną pranciškonų, kurie juk irgi yra komunistai". Leninas taip griežtai atmetė šitą pasiūlymą, kad Dr. Rode daugiau jau nebeišdrįso apie tai kalbėti. Neužilgo jis apleido Rusiją. Už metų po šito aplankymo mirė Leninas (1924). Paskutiniai jo žodžiai, sakoma, buvę: "Dabar aš matau, kad apsirikau. Ką aš Rusijai turėjau duoti, buvo dvylika tuzinų Pranciškų Asyžiečių".

Civiliai Amerikiečiai Kare

Mūsų valdžiai reikalinga ir ji atsišaukia į visus piliečius šioje 190-je karo su Japonija savaitėje.

1. Būti pasiruošusiais pagelbėti ūkininkams, jeigu jie šauktųsi tokios pagalbos. Dirbdami ūkyje Jūs atliksite pareigą ir užtikrinsite užtektinai maisto.

2. Užimkite pagelbinį darbą ligoninėje. Ligoninės perpildytos ir joms reikalinga pagalba. Kreipkitės į vietinę ligoninę.

3. Praneškite apie permokėjimus, nežiūrint kaip maži, vietinės racionavimo tarybos Kainų Kontrolės Tarybai. Nėra reikalo paduoti savo vardo.

4. Atlik nors vieną kelionę jūra kaipo virėjas, kepėjas arba paprastas darbininkas su Merchant Marine. Telegrafuok nemokamai, Merchant Marine, Washington 25, D. C.

5. Rudeninio daržo sodinimą atlik dabar. Rudens metu turėsi daržovių, kurias galėsi pasidėti žiemai.

Nauja Karo Racionavimo Knygutė Pasirodys Gruodžio Mėnesyj

Chester Bowles, OPA administratorius, pranešė, kad Karo Racionavimo Penkta Knygutė, "mažesnė negu popierinis doleris" ir bus perpus mažiau stampų negu paskutinėje knygutėje, bus išleista ir per viešas mokyklas išdalinta gruodžio mėnesyj. Tuo pačiu metu bus išleista nauja "A" gasolino racionavimo knygutė.

Naujos knygutės bus išduotos žmonėms viešose mokyklose arba kituose viešuose namuose visoje šalyje nuo gruodžio 3 iki gruodžio 15.

Naujos "A" gasolino knygutės įsigalios gruodžio 22 d., o Karo Racionavimo Penkta Knygutė dėl maisto ir batų įsigalios kitų metų pradžioj.

Suomija Maskvos Sauvalės Ženkle

New York (LAIC) — Maskvai reikalau j a n t, Suomijoje areštuoti beveik visi rusų emigrantai (vadinami "baltieji"), praneša New York Times. Areštuotu skaičius jau siekias apie 1,000 asmenų, Suomijoje prieglaudą radusiu nuo revoliucijos (1917 m.) laiku. Dauguma jų jau buvo net gavę Suomijos pilietybę.

Mus čia apeina ne tiek faktas baltųjų rusų išdavimo, kiek aplinkybė, kad Suomija šiandien yra pastatyta į visiško nepajėgumo padėtį. Atrodo, kad net politinės prieglaudos teise ji jau nebegali disponuoti; ir tai nepaisant, kad paliaubos su Suomija buvo, teoretiškai, pasirašytos visų Jung. Tautų vardu, t. y. ir Amerikos su Anglija.

Įdomu, kad net svetimų valstybių pasiunt i n i a i Suomijoje, kaip, pav., Prancūzijos pasiuntinys, negali naudotis diplomatams įprastais susisiekimo keliais su savo vyriausybėmis. Tik po ilgų ir sunkių derybų su rusais, amerikiečių pasiuntiniui buvo suteikta "privilegija" siųsti šifruotas telegramas, naudotis "diplomatine valiza" ir palaikyti telefono susisiekimą su Švedija.

Suomijos sostinėje Helsinkyje, kaip praneša New York Times, dominuoja rusai. Paskutiniu metu areštuota apie 20 Suomijos generalinio štabo karininkų.

Anglijos Naujas Premieras Potsdame

Potsdam —Berlynas, liepos 30 — Naujas Anglijos premieras Clement Attlee jau dalyvauja su Jung. Valstybių prez. Truman ir Rusijos generalisimu Stalinu konferencijoje.

Spėjama, kad jau susitarta dėl vieningesnio Vokietijos valdymo atskirose zonose.

Okinawa saloj 6-sios Marinų Divizijos kariai, kapelionui atnašaujant šv. mišias, meldžiasi už žuvusius kovose draugus.

Alijantai Bombarduoja Tokio Sritį

Karo Laivai Paleido Ugnį Į Hamamatsu Miestą

Guam, liepos 30 — Amerikos ir Britų laivynas paleido ugnį iš didžiųjų kanuolių į Japonijos miestą Hamamatsu ir taipgi paleido lėktuvnešius į Tokio sritį, kur iš lėktuvų paleido bombas, kur ištrenkė iš veiksmų mažiausia 196 priešo laivelius ir 138 lėktuvus.

Japonijos miestų ir Tokio srities bombardavime dalyvavo daugiau kaip 1,000 Amerikos ir Britų lėktuvų, kurie naikino priešo transportą, aerodromus ir kitus militarius pastatus. Karo laivai paleido daugiau kaip 1,000 tonų šovinių į Hamamatsu miestą.

Patikrinus bombardavimą šeštadienį, pasirodo, kad amerikiečiai ir britai sunaikino arba sužalojo 283 priešo lėktuvus ir nuskandino arba sužalojo 189 laivus.

Įsiveržimas į pačią Japoniją jau pradėtas, sako admirolas Ramsey.

Atšokusi Bomba Suardė J. V. Lėktuvą

Manila, liepos 30 — Pereitą šeštadienį iš Jung. Valstybių bombanešio buvo paleista bomba į japonų prekybinį laivą. Bomba atsimušė į laivą ir atšoko atgal. Pataikė į tą patį bombanešį ir jį suardė.

Maskva Ragina Lenkus Grįžti

Londonas, liepos 30 — Maskvos radio atsišaukė į visus lenkus užsienyj, kad grįžtų į Lenkiją jos atstatymui. Pranešėjas pareiškė, kad "gali būti yra jums paskutinė proga".

Pranešėjas pakartotinai užtikrino lenkams, kad "nėra jokio politinio pavojaus". Tačiau visiems yra žinomas bolševikų užtikrinimas. Bolševikai užtikrino daug ką ne tik lenkams, bet lietuviams, latviams, estams ir kitiems, o užtikrintieji susilaukė pavergimo, Sibiro ir net mirties. Jeigu yra kiek nors vertas bolševikų užtikrinimas, tai pavergtom Pabaltijo valstybėm turėtų grąžinti laisvę ir nepriklausomybę.

AR LENKIJOJ BUS TOKIE, LAISVI "RINKIMAI" KAIP LIETUVOJ?

New York (LAIC)—Lenkų armijos Italijoje laikraštis "Orzel Bialy", rašydamas apie naujai susidarusią padėtį Lenkijoje, klausia — ar ir Lenkijoje dabar bus pravesti tokie "laisvi" rinkimai, kaip Lietuvoje ir Latvijoje, kur, pirma išdeportavus (išvežus) inteligentus, terorizuojant durtuvais buvo verčiami gyventojai balsuoti už vieną sąrašą, už vienus kandidatus, o po tų "rinkimų" turėjo įvykti socialinės "revoliucijos" komedija — 'laisvas prisijungimas' prie Sovietų.

Šiuo klausimu, New York Times (liepos 19 d.) patiekia daugiau medžiagos. Esą, rinkimai tebūsią laisvi ta prasme, kad opozicijos žmonėms būtų leista pasireikšti. Anaiptol, "rinkimai" vyks gal po metų ir kandidatus galės išstatyti tiktai "keturios partijos šiuo metu sudarančios "koaliciją". Kaip žinome, toje "koalicijoje" yra 85% komunistų, netgi Rusijos (ne Lenkijos) piliečių. Taigi, kaip nekombinuotum visvien tegalima bus balsuoti tiktai "ja" už komunistų valdžios perstatytus kandidatus.

New York (LAIC) — Ūkininkai Lietuvoje gurguolėmis turi vežti rekvizuojamus grūdus.

Lietuvos Dvasiškiai Verčiami Pirkti Lėktuvą Raud. Armijai

New York (LAIC) — Visais galimais būdais varžydami bažnyčios veikimą, bolševikai, be kitų priemonių, tikybinėms bendruomenėms uždeda įvairius tiesioginius ir netiesioginius mokesnius. Iš bolševikų spaudos aiškėja apie dabar daromą spaudimą į Lietuvos dvasininkus, verčiant juos pirkti lėktuvą Raud. Armijai. Lėktuvas busiąs sanitarinis ir būsiąs pavadintas "Gailestingas Samaritietis". Jau šių metų pradžioje Lietuvos R. Kat. kunigai tam reikalui, esą, buvo suaukoję daugiau, kaip 50,000 rublių. Nežiūrint, kad karo metu sugriautas bažnyčias neleidžiama atstatyti, dvasiškių lėšos naudojamos pirkimui karo priemonių.

— Nauja Kaimo gelžkelio stotis dabar suplanuota statyti kiek nuošaliau nuo buvusios.

— Tarp gyvais pasilikusių Lietuvos dailininkų minimi Kalpokas, Žmuidzinavičius, Šimonis.

KONGRESO ATSTOVŲ DELEGACIJA LANKYSIS LIETUVOJE

New York (LAIC) — Kaip pranešė Amerikos lenkų spauda, rugpiūčio mėnesyje į Europą rengiasi išvykti 6 Kongreso narių delegacija. Kelionės tikslas — patirti sąlygas karo nualintoje Europoje. Delegacija, tarp kitko, projektuoja aplankyti Paryžių, Berlyną, Pragą, Varšuvą, Krokuvą, Poznanę, Lvov, Vilnių, Maskvą, Leningradą ir Stalingradą. Kongresmanų tarpe yra 2 Amerikos lenkai: J. F. Ryter iš Connecticut ir T. Gordon iš Illinois.

Armijos Bombanešis Trenkė Į Empire State Namą New Yorke

Užmušė 13 Žmonių, Sužeidė 25, Iš Kurių 10 Tebėra Ligoninėse

Padegė Namą – Nuostolių $500,000

New York, liepos 30 — Pereitą šeštadienį, apie 9:46 val. rytą, J. V. armijos bombanešis B-25 "Billy Mitchell' trenkė į migla apgaubtą 102 aukštų Empire State namą tarp 78 ir 79 aukšto tokiu smarkumu, kad bombanešis pramušė išorinę sieną ir kitas sienas ir, iš kitos pusės prasimušęs, nukrito jo likučiai ant kito namo. Prasimušęs bombanešis sukėlė ekspliozią ir gaisrą. Sukrėtimas buvo jaučiamas visoje apylinkėje.

Tame aukštyj pro kurį prasimušė bombanešis, buvo National Catholic Welfare Conference ofisai. Užmušė tos organizacijos visuomenės santykiavimo direktorių, Paul Dearing ir kitus, kurie tuo laiku ten buvo. Bombanešis pramušė 18 pėdų pločio ir 20 pėdų aukščio skylę tarp 78 ir 79 aukšto name.

Armijos Mitchell B-25 bombanešiu važiavo Lt.-Pulk. William Smith, bombanešio pilotas, Albert G. Perna, aviacijos mašinistas, kuris buvo keleiviu ir vyko pas savo tėvus praleisti atostogas, ir S/Sgt. Christopher Domitrovich, lėktuvo įgulos narys. Visi trys užmušti. Lėktuvas pasikėlė iš New Bedford, Mass. ir lėkė į Newark, N. J.

Armija pareiškė apgailestavimą dėl šio nelaimingo įvykio. Paprastai armija už padarytus nuostolius atlygina. Gali būti ir dabar atlygins, bet žmonių gyvybių nebesugrąžins. Vedamas tos tragedijos tyrinėjimas. Mayoras La Guardia kaltina pilotą-vairuotoją. Jis sako: "Jeigu pilotas būtų buvęs toje aukštumoje, kur jis priklauso, tai toji nelaimė nebūtų įvykus".

SENATAS PATVIRTINO SUVIENYTŲ TAUTŲ ČARTERĮ 89 BALSAIS PRIEŠ 2

Washington, D. C., liepos 30 — Jung. Valstybių Senatas, kaip galima buvo tikėtis, 89 balsais prieš 2 patvirtino Suvienytų Tautų Čarterį, kuris buvo paruoštas ir pasirašytas San Francisco konferencijoj.

Priešingi patvirtinimui buvo šie senatoriai: Langer, respublikonas, iš North Dakota, ir Shipstead, respublikonas, iš Minnesota.

Senatorius Hiram Johnson, respublikonas, iš California, kuris priešinosi Tautų Lygai ir balsavo prieš čarterį komiteto susirinkime, susirgo ir negalėjo dalyvauti Senato balsavime. Kiti keturi senatoriai — du demokratai ir du respublikonai — nedalyvavo Senato posėdyj.

Senatorius D a v i d I. Walsh iš Massachusetts (demokratas) pasakė, kad jis balsuojąs už čarterį suprasdamas, kad tai nėra "automatiška" taikos garancija. Senatorius Bridges, respublikonas, iš New Hampshire, pasakė, kad tik mažosios tautos bus sulaikytos nuo taikos sugriovimo. Pats čarteris nesiekia taip toli link tarptautinės kooperacijos taikos palaikymui.

rusai pirmiausia turi atsisakyti plėsti komunizmą Europoje, o tik paskui prašyti paskolų.

Visiems yra žinoma, kad šis karas buvo vedamas prieš totalitarinę diktatūrą, o dabar Rusijos bolševikai įvedė komunistinę diktatūrą visose Europos šalyse, kurias raudonoji armija okupavo. Į tas rusų okupuotas šalis negauna leidimo įvažiuoti nei tie, kurie padėjo rusams apginti savo kraštą, sumušti nacius ir išlaisvinti buvusius nepriklausomos Europos kraštus.

Priešinasi Davimui Paskolos Rusijai

Washington, D. C. — Senatorius Eastland išėjo griežtai prieš davimą paskolų Rusijai. Jis sako, kad

Kam Rūbus Atiduot?

Kandims, ar Nukentėjusiems?

Kiekvieno šėpoje yra drabužių, kurių niekad nevilkėsime, nors manoma, kad dar juos reikės naudot. Jais minta kandys. Geriau tuos drabužius pasiųskime į

United Lithuanian Relief Warehouse,
101 Grand Street,
Brooklyn 11, New York.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Japonija Atmetė Alijantų Ultimatumą

Pereitą savaitę J. V. Prezidentas Truman, Anglijos premieras Churchill ir Kinijos generalisimo Chiang-Kai - shek Potsdame paruošė ultimatumą Japonijai, kuriuo reikalavo, kad Japonija pasiduotų besąlybiniai, o jeigu ne, tai bus sunaikinta.

Tokio radio pranešė, kad Japonijos ministeriai susirinko ir svarstė Alijantų ultimatumą. Ministeriai nutarę tą ultimatumą ignoruoti ir tęsti karą Azijoj ir Pacifike.

Kaip žinoma, po tuo ultimatumu Japonijai nepasirašė Rusijos generalisimo Stalinas. Iš to japonai daro išvadą, kad tarp Alijantų nėra pilno vieningumo Japonijos ateities klausimu.

Japonijos premieras Kantaro Suzuki oficialiai praneša, kad japonai atmeta Alijantų besąlyginio pasidavimo ultimatumą, pareikšdamas, kad "kiek liečia Japonijos imperijos vyriausybę, tai ji neims jokio dėmesio į proklamaciją".

Japonijos pareigūnai sako, kad toji Alijantų proklamacija yra išleista grynai "propagandos" tikslais. Premieras Suzuki pareiškė, kad "Japonijos vyriausybė yra apsisprendusi tęsti karą".

Toliau japonų premieras sako, kad ultimatumas yra "tik Cairo deklaracijos tęsinys ir kad mūsų valdžios pagrindinėje politikoje nėra jokių pakeitimų tęsti karą".

Japonijos ministeris Maskvai, Goro Morishima, kuris "per kokį laiką tarėsi labai svarbiais reikalais" su savo valdžios nariais Tokiojoj, grįžo į Maskvą pereitą trečiadienį, sako Tokio radio.

Suzuki pažymėjo, kad Japonijos karo dirbtuvės jau esą veikia požemiuose. Žuvininkai, kurie pagal sutartį su sovietų Rusija žuvauja pastarosios vandenynuose, esą suorganizuoti į korpusus. Jiems uždėta pareiga saugoti vandenyną ir taip pat prigaudyti žuvų maistui. "Nepaprastame pavojuje" žuvininkai būsią "dalis armijos gynimui šalies".

Baisi Žydų Tragedija Europoje

New York (LAIC) — American Jewish Committee duomenimis, Europoje, šio karo išvakarėse, buvo priskaitoma arti 9,000,000 žydų. Čia, matomai, įskaitomi ir 3,500,000 Rusijoje gyvenusių žydų. Šiandien Europoje, SSSR neskaitant, beliko vos 1,250,000 žydų. Tuo būdu, apie keturi milijonai nekaltų žmonių liko hitlerininkų iššudyta. Žydų tragedijos mąstui suprasti priminsime, kad iš 263,000 žydų, gyvenusių prieškarinėje Lietuvoje, per 3 nacių okupacijos metus, iššudyta arti 170,000, kas sudaro arti 70%.

Neosionistų galva Palestinoje Dr. L. Iturn autoritetingai nurodo, kad žydų tragedija dar nėra baigta. Tarp 80 ir 90 nuošimčių Europoje (Rusija neįskaitoma) likusių žydų yra pasiryžę, ir tai nepaisant legaliai ar nelegaliai, iš Europos emigruoti. Su Hitlerio pranykimu, anti-semitizmo sėkla anaiptol nėra išnykusi.

Tebegyvendama nemažesnę masinės eksterminacijos tragediją mažoji lietuvių tauta ne tiktai gerai supranta žydų tautos tragediją, bet ir nuoširdžiai jiems užjaučia. Kaip žinome, lietuvių tautos golgota nėra baigta, ir po šiai dienai vis dar Lietuvos žmonės tebežudomi.

Attlee Sudarė Naują Anglijos Ministerių Kabinetą

Londonas, liepos 30 — Anglijos parlamento rinkimai daug ką nustebino. Darbo partija išėjo laimėtoja. Iš 640 parlamento vietų darbiečiai laimėjo 390. Dar trylika vietų nežinoma kas laimėjo. Bus paskelbta tik rugjiūčio mėnesyj. Konservatyvių partija (Churchill'io) gavo tik 195 vietas, o turėjo 358.

Premieras Churchill tuojau rezignavo. Anglijos karalius pakvietė Darbo partijos vadą Clement Attlee sudaryti naują ministerių kabinetą. Ką jis be jokio keblumo ir padarė, pakviesdamas į svarbiasias vietas Darbo partijos išrinktus atstovus. Ernest Bevin užima užsienio sekretoriaus pareigas, vietoj Eden.

Attlee užima ne tik premiero vietą, bet, taip pat kaip ir Churchill, užima iždo ir apsigynimo ministerijos lordo vietą.

Nors kaikurie komentatoriai, ypač komunistai sako, kad Anglija krypsta kairėn, bet taip nėra. Darbiečiai ir po pereito pasaulinio karo buvo valdžioje ir daug padarė šalies gerovei.

Winston Churchill nors ir pralaimėjo, bet jis laikomas visų partijų ir piliečių didžioje pagarboje. Churchill yra išrinktas į parlamentą, ir jis pasižadėjo kooperuoti su nauja valdžia.

Armijos Oro Jėgų Diena

Prez. Harry S. Truman proklamavo trečiadienį, rugp. 1 d., kaipo Armijos Oro Jėgų dieną.

J. E. arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., ragina visus tą dieną prisiminti savo maldose visus Oro Jėgų vyrus, žuvusius ir kovojančius, kurie yra šios šalies karo tarnyboje.

Britų Parlamentas Susirinks Rugp. 15

Praneša, kad naujas Britanijos parlamentas formaliai bus atidarytas rugpiūčio 15 d. Karalius Jurgis pasakys iš sosto kalbą, įvesdindamas naują darbiečių valdžią.

Žinelės Iš Lietuvos

— Rytprūsuose, Bishofsteine, vokiečiai sušaudė 42 lietuvius.

— Sprogdindami Radviliškio bažnyčią vokiečiai užmušė keletą besimeldžiančių moterų.

MALONĖ

O, kodėl toks maloningas
Mėlynas gaivus bangus,
Ir per jo erdves gelmingas
Sklenda garsas toks švelnus?

Kam malonė spindulinga
Supa bangomis jausmus?
Tikrumas, kaip monai, dingo;
Keista, nauja žavi mus...

Betgi iš gelmės didingos
Žemėn grįžta vėl žmogus,
Kur šerkšnoti plotai tingūs
Baltus kvėpia jam sapnus...

Vertė *M. Vaitkus*

Du Amerikiečiai Komandieriai — Oro ir Marinų jėgų Pacifike, pasišneka apie kovas su japonais.

SIŪLOMA BALTIJOS "ŠVEICARIJA" SU AMERIKONIŠKA KONSTITUCIJA

Washington (LAIC) — Latvijos Ministeris Vašingtone, Dr. A. Bilmanis, išleido naują 67 pusl. knygą apie Baltipos Valstybių vietą pokariniame pasaulyje: "Baltic States and World Peace and Security Organization".

Autorius pažymi, kad Baltijos tautos (lietuviai, latviai ir estai) prielankiai vertina ir remia Jung. Tautų Konferencijos darbus. Toliau Dr. Bilmanis nupasakoja Baltijos valstybių istoriją, jų bendradarbiavimą Tautų Sąjungos rėmuose taikai palaikyti, gautąsios laisvės garantijas iš SSSR pusės, ūkinę ir kultūrinę pažangą bei prekybinius santykius. Svarstydamas pokarinę pasaulio santvarką, Dr. A. Bilmanis pabrežia, kad Baltijos valstybių nepriklausomybė yra svarbus veiksnys visos Europos saugumui. Be to, 1914 ir 1941 m. karas parodė, kad priverstinas Baltijos kraštų prijungimas prie Rusijos, neatnešė Maskolijai jokios karinės persvaros prieš Vokietiją: rusų armija vis tiek turėjo trauktis į naturales gynimosi pozicijas už rytinių Baltijos valstybių sienų.

Ministeris Dr. A. Bilmanis pabrėžia reikalą vėl atsteigti, Baltijos jūros laisvę ir Baltijos kraštų nepriklausomybę, kaip kad buvo ankščiau, kada jie buvo ekonominis — kultūrinis tiltas tarp vakarų ir rytų Europos. Autorius siūlo tuos tris kraštus (Lietuvą, Latviją ir Estiją) sujungti į vienetą, panašų į Šveicariją, įvedant Konstituciją pagal USA konstitucijos principus, ir garantuojant jų amžiną neutralumą. Atsižvelgiant į kalbų skirtingumą tie kraštai galėtų tarpusaviam santykiavimui įvesti anglų kalbą. Tų valstybių jungtinė teritorija siektų 67,000 kvadr. mylių ir apimtų tiek, kiek Danija, Olandija, Belgija, Šveicarija ir Luksemburgas kartu, gi jų gyventojų skaičius siektų apie 6 milijonus, tai yra prilygtų viso Australijos kontinento gyventojams. (Kaip žinome, panašias idėjas yra skelbę savo raštuose Dr. Šliupas, Tumas - Vaižgantas, prof. Pakštas).

Atsikūrusios Baltijos valstybės, kaip toliau rašo Dr. A. Bilmanis, iš Vokietijos ir Sovietų Rusijos turi teisę reikalauti reparacijų už padarytus materialinius nuostolius. Kare sužeistųjų, žuvusiųjų, nužudytų ir išvežtųjų šeimos irgi turi teisę gauti kompensaciją.

Lietuvio Tremtinio Laiškas Iš Vokietijos

"Brangioji Tetule!

"Aš esu dabar Vokietijoje (Germanijoje). Mūsų tėvynė Lietuva yra užimta rusų. Daug lietuvių nuo rusų pabėgo. Mano brolį užmušė. Aš iš Lietuvos pabėgau, nes rusai su mumis labai blogai elgiasi. Mano tėvai taip pat liko Lietuvoje... Jūsų sūnus taip pat liko Lietuvoje. Lietuva yra labai nukentėjus nuo karo, sudeginta, nuteriota... Aš Germanijoj badauju, neturiu maisto..."

Tremtinių laiškai mažai kuo skiriasi vienas nuo kito. Visuose laiškuose randame nusiskundimą Rusijos bolševikų žiaurumu, tremimais į Sibirą. Kaikurie Lietuvos žmonės bėgo iš Lietuvos, kada Rusijos raudonoji armija artinosi prie Lietuvos, į Vokietiją. Jie žinojo kas jų laukia Vokietijoje. Naciai yra žiaurūs. Tą patyrė patys Lietuvos žmonės. Taigi iš dviejų blogumų lietuviai pasirinko kiek geresnį, ir bėgo. Dabar jie, karui pasibaigus, šaukiasi pagalbos. Mes jiems turime padėti.

Laisvas yra ne tas, kurį norai valdo, bet tas, kuris pats savo norams viešpatauja, arba, nepripažįsta savo geidulių diktatūros.

ŠVENTŲJŲ JAUNYSTĖ

Šventas Pijus V, Popiežius

Vienintėlėje tūlo Italijos miestelio gatvėje staiga pribėgo prie dviejų beeinančių dominikonų jaunas berniukas. Atvira širdimi jis išpasakojo jiems savo troškimus. Jis norįs Dievui sutinkant, būti kunigu. Ar dominikonai vienuoliai jį priimtų? Linksmai šypsodami, Broliai Pamokslininkai jam pasakė, kad jeigu Dievas to nori, tai vieną dieną jis tikrai pasieks kunigystę. Tie du Pamokslininkai nežinojo kas per vienas tai buvo tas berniukas. Jis reikalaute reikalauja atsakymo! Ar jis galės būti kunigas? Tokiu atvėju Tėvai domininkonai jam atsakė, kad jis tikrai gali tapti kunigu. "Tai veskitės mane su savimi", atšovė nepaprastas vaikas. Tėveliai atsisakinėjo ką tai murmėdami apie prisirengimą. Berniukas matė jų mintį... Žinoma, jis parbėgsiąs atsisveikinti savo tėvelius ir... pasiimsiąs savo kepurę.

Galų gale tėveliai turėjo pareiti sykiu su berniuku ir tuo dalyku pasitarti su jo tėveliais. Jie išaiškino jo tėvams, kad jų sūnus galės stoti į kolegiją už trumpo laiko, bet sūnus jokiu būdu nenorėjo laukti. Tą pačią dieną jis eis į kolegiją. Domininkonai negalėjo išsisukti, taigi viso miestelio akivaizdoje abu Tėveliai apleido tą miestelį su berniuku. Berniukas laikė vieno ranką, o kito juodą kapą. Jis nepavargsiąs, jis nebus pirmas iš nuovargio sustoti.

Prabėgo daug metų ir jis sugrįžo — kunigu, palaiminti savo geruosius tėvelius. Jo mokslas ir šventumas tapo aukšti. Jį konsekravo vyskupu. Vėliau Kardinolai jį išrinko popiežiumi. Jo vardas buvo Pijus V. Ir tai buvo to pačio karštojo vaiko pasenęs balsas, kuris ištarė exkomunikaciją, kuri atskyrė Elzbietą nuo Visuotinos Bažnyčios. **A. J. J.**

LIETUVAITĖ

Mūs' lietuvaitė —
Darbšti mergaitė:
Ravi ir sėja,
Ir siuvinėja.
Kiemelį šluoja,
Puikiai dainuoja
Dainelę graudžią,
Verpia ir audžia!..
Linelius mina,
Valgį gamina,
Skalbia, mazgoja,
Tvarkos daboja!..
Prigmtą šalį
Myli, kiek gali!
Gerbia darbštumą,
Dorą, blaivumą!..
Ta mūs' seselė,
Graži aušrelė,
Širdį ramina,
Tautą dabina!
O, mylimoji,
Gyvuok, sveikoji,
Metus ilgiausius
Ir laimingiausius!

Ks. Vanagėlis

Reikalauja Vyrų Jūrų Tarnyboje

Šiomis dienomis War Shipping Administracija pranešė, kad tuojau reikalingi vyrai U. S. Maritime Service. Gali įstoti vyrai, ypatingai 17 ir 18 metų amžiaus, kad ir mažiau sveria, kaip 120 svarų. Jauniems vyrams yra proga, įstojus tarnybon, mokytis.

Kaip tik įstoja, tai moka $50.00 mėnesiui ir duoda pilną uniformą, maistą, gyvenimui vietą, ir taipgi medikalį patarnavimą.

Vyrai 17 iki 35 ir pusės metų amžiaus yra tinkami mokytis. Vyrai iki 50 metų su mažais fiziniais trukumais, kaip tai silpno matymo gali taip pat lavintis ir tapti Steward's Department'o užveizdos.

Įstojimo aplikacijas galite paduoti sekančiuose U. C. Maritime Service Enrolling Offices of New England:

177 Milk St., Boston 9, Mass.
312 Fore St., Portland 3, Maine.
1044 Chapel St., New Haven 10, Connecticut.

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų
Patarnavimas Dieną ir Naktį

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

Surinko ir išleido

Kun. P. M. Juras

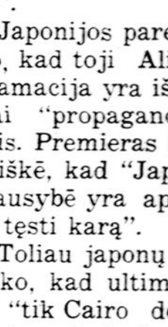

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštas odos viršelis; papuoštas lietuvišku kryžiumi. Paauksuota. Išoriniai puiki, patraukli, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolo.

Lietuvišku menu dabintų raidžių 22.

Evangelijos Sekmadieniams ir Bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (Karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (Vienos Liturginės — maldos iš Mišiolo). Graudūs Verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms į Švč. Sakramentą.

Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlaidus. Labai daug įvairių maldų su atlaidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai — atspausdinta visi Poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži. Iš priežasties karo spausdinta nedaug. Paskubėkit įsigyti. Kaina — $3.50. Rašyk:

DARBININKAS
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"Darbininko" Administracija,
Siunčiu $..... ir prašau prisiųsti ..... knyga(s)
DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS šiuo adresu:
Vardas ir Pavardė .....
Gatvė .....
Miestas ir Valstija .....

Ar Įvyksta Šiandien Stebuklų?
Taip!

Tai sužinosi perskaitęs
Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

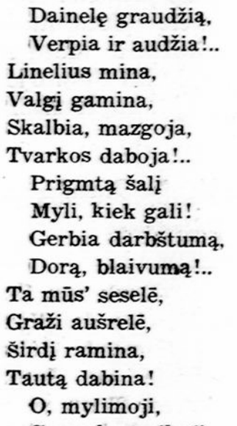

ŠVENČ. P. MARIJOS APSIREIŠKIMAI LIURDE

Šia knyga susidomėjo visi Amerikos Lietuviai.

Ją skaito ir netikintieji!

Liurdo knyga
Gausiai paveiksluota, gražiai kietais viršeliais įrišta, virš 500 puslapių.

KAINA — $3.50

Kreipkitės su užsakymu:

DARBININKAS
366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day. Labor Day, Thanksgiving and Christmas

— by —

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1870.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$4.00	Amerikoje metams	$4.00
Domestic once per week yearly	$2.00	Vieną kart savaitėje metams	$2.00
Foreign yearly	$5.00	Užsieny metams	$5.00
Foreign once per week yearly	$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass

Telephone SOUth Boston 2680

Taikos Metui – Nauja Vyriausybė

Komunistų spauda džiūgauja dėl Anglijos rinkimų rezultato. "Atžagareiviai" esą nusiminę, o "pažangiečiai" tikisi, kad Europos tautos krypsią kairėn. Bolševikai tiek atsargūs, kad komunizmo kol kas neiškiša, bet iš jų kalbos tono numanu, jog su britų Darbo partijos laimėjimu, bus paruošta plati dirva komunizmui plėstis. Bet jiems teks apsirikti. Anglija yra Anglija. Nežiūrint, kokia partija ją valdys, bolševizmas joje neįsigalės. Žinoma, naminiam Anglijos gyvenime atmaina reikalinga. Darbininkų gyvenimo sąlygos turi būt pagerintos. Ir Darbo partija rinkimų vajaus metu tą pažadėjo. Bet tas pažadėjimas pagerinti Anglijos darbininkų būklę komunistams kaip tik neparankus. Jau dabar kai kurie komunistų laikraščiai iš jo šaiposi. Girdi, daug kas pažadėta, bet reikia nepamiršti, kad tai rinkimų pažadėjimai. Reiškia, jie gali būt ir neįvykdyti.

Kam tokia pašaipa? Ar gi komunistams nerūpi darbininkų gerovė? Taigi kad ne. Jų nuomone, rusiškai tariant, "čiem chuže, tiem lučše" — juo blogiau, juo geriau. Vadinasi, geriausia dirva bolševizmui plėstis tai skurdas. Jei skurdas bus pašalintas, tai kur proga komunizmui įsibrauti? Tad Anglijos darbininkų būklės pagerinimas, ne bolševikų, bet pačios britų vyriausybės įvykdytas, bus rūgštus kasnis komunistų gerklėje. Jei tą pagerinimą patys bolševikai padarytų, tai būtų kas kita. Jie to kaip tiktai ir trokšta. Bet jie to nesusilauks. Viena dėlto, kad jie vien pablogint, o ne pagerint temoka. Antra dėlto, kad Anglijos vyriausybė neleis jiems į jos reikalus kištis. Andai po pirmojo pasaulinio karo, britų Darbo partija taip pat rinkimus buvo laimėjusi. Daug ko tuomet bolševikai tikėjosi iš darbiečių premiero Ramsay MacDonaldo. Ir kaip jie tada darbavosi! Ir streikus organizavo, ir priešvalstybinę propagandą varė, ir maištą britų laivyne sukėlė. Ką gi MacDonaldas? Žinoma, jis pasielgė kaip ir kiekvienas valstybės vadas būtų pasielgęs: išvaikė agitatorius, nuramino streikus, numalšino maištą. Rūgštu pasidarė "tovariščiams" dėl tokio "vienminčio" poelgio. Išpravardžiavo jį atžagareiviu, kapitalistų lakiejum, darbininkų išdaviku. Tik tiek tegalėjo atkeršyt. Ir dabar, jei "tovariščiai" ko nors tikisi iš naujos britų vyriausybės, tai jiems teks skaudžiai nusivilti.

Anglija ne kairėn krypsta, bet ateitin žiūri. Churchill buvo pats tinkamiausias sunkiam karui laimėti. Savo darbą jis atliko. Už tai Anglija jį pastatys savo garbingiausių vadų eilėje. Bet dabar reikia taikos uždaviniai rišti ir karo sugriautą krašto gerovę atstatyti, milijonus kareivių darban įstatyti. Čia jau reikalingas nebe kardas, bet kruopšti darbininko ranka. Ji tinkamiau mokės vidaus gyvenimą sutvarkyti. K.

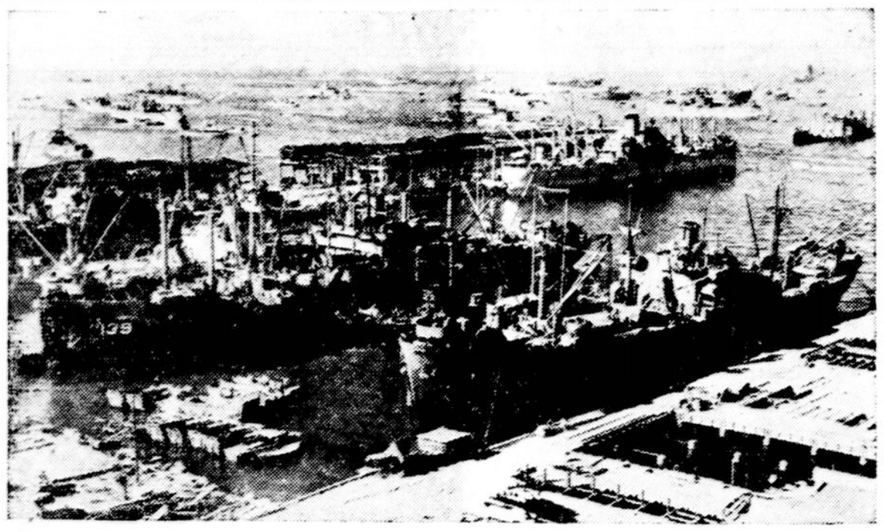

Philippinų sostinės Manilos uostas, šiandien vadinamas nuskendusių laivų kapais. Amerikiečiai tą uostą atsiėmė vasario mėnesį ir Amerikos laivai šiandien laisvai jame sustoja. Tolumoj matosi apskendę įvairių rūšių laivai.

ANGLO KNYGA APIE BALTIJOS VALSTYBES

Londone ką tik pasirodė F. W. Pick knyga "The Baltic Nations, Estonia, Latvia and Lithuania".

F. W. Pick yra kelių veikalų autorius; yra parašęs "The Art of Dr. Goebbels" ir "Searchlight on German Africa".

'The Baltic Nations' veikalą skaitai su dideliu dėkingumu. Didžiųjų kraštų tarptautiniai politikai šiandien pasukus apgailėtino savanaudiškumo keliu, kur nesiskaitoma su mažesnėmis šalimis, o Baltijos tautos visai pamirštama, džiugu susilaukti veikalo, kuris nepamėgdžioja visų tų žurnalistinių bezdžionių, begiriančių Rusijos ar kitų didžiųjų kraštų imperializmą, savanaudiškumą ir cinizmą.

"The Baltic Nations" knyga yra parašyta žiūrint sąžinės ir moralinių principų, kurie mūsų dienomis taip reikalingi tarptautiniuose santykiuose. Autorius moka atskirti ir drįsta pasakyti, kurie valstybių žygiai yra geri ir kurie yra plėšimas ir skriauda silpnesniesiems kaimynams.

Šį veikalą skaitai su dėkingumu ir todėl, kad F. W. Pick supranta ir atjaučia Estijos, Latvijos ir Lietuvos siekimus bei kančias. Tai ir vėl didelis skirtumas su visa ta pasamdyta gauja galvočių, kurie, užsidegę didybės ir cinizmo manija, įnirtę laidoja Baltijos valstybes. Su apgailėjimu tenka pripažinti, kad šis ciniškas ir savanaudiškas "realizmas" yra įsigraužęs net kai kuriuosna katalikų protuosna, o pačioj Didžiojoj Britanijoj žesni asmenys, kaip anglų protestantų bažnyčios arkivyskupai.

Malonu skaityti balsą, kuris pro neteisybės, skriaudos ir idėjinės ubagystės pakalikus prasimuša savo tiesiu, atviru ir teisingu žodžiu.

Idėjiniu požiūriu yra svarbus pirmas F. W. Pick veikalo skyrius "Mes ir Rusija". Čia autorius išveda, kad tarptautiniai santykiai negali būti tvarkomi be moralinio pagrindo ir kad visos šalys turi veikti pagal tuos pačius principus. Svarbiausias tarp tų principų yra visų tautų, didelių ir mažų, apsisprendimas. Tuoj po ano karo ir Sovietų Sąjunga pripažino tuos tautų apsisprendimo principus. Jie ir dabar turi grįžti tautų gyveniman ir santykiuosna. Autorius aiškiai pabrėžia: "Taika be laisvės ir be nepriklausomybės Estijai, Latvijai ir Lietuvai yra prieštaravimas pačioje esmėje, yra negalimas daiktas".

Įdomu, kad F. W. Pick nurodo ir Didžiosios Britanijos pareigas Baltijos kraštams. Jis primena, kad po ano karo Anglija buvo bemaž krikštamočia Estijai, Latvijai ir Lietuvai. Jis nušviečia gerus prekybos santykius tarp Anglijos ir Baltijos valstybių, iškelia visokeriopą šių kraštų pažangą, cituoja Edeno pareiškimus, kad anglai yra suinteresuoti visomis Europos dalimis ir ankstesnius Halifaxo žodžius, kad anglų sutikimas su Rusijos siekimais Baltijos valstybėse reikštų kompromisą su pačios Anglijos ir Britų Imperijos garbe.

Skaitant knygą, išryškėja dar viena tiesa: šiame

Tęsinys 4-tame pusl.

Karo Pasekmės

Pabuvojęs Europoj ir sugrįžęs Amerikon, garsus lakūnas, pulkininkas Charles A. Lindbergh, nupiešė juodą vaizdą šio karo pasekmių. Europa, ypač Vokietija, baisiai sunaikinta, miestai sugriauti, milijonai žmonių žuvę, išlikusieji nuo mirties badauja. Bet kas aršiausia, šio baisaus karo tikslas neatsiektas. Norėta iškovoti visoms tautoms "keturias laisves", o atsiekta kaip tik priešingo dalyko: tautos iš vienos nelaisvės pakliuvo į kitą — iš nacizmo į komunizmą. Be to, visiškai sunaikinta doroviniai principai. "Daug mažiau esą socialinio saugumo ir demokratijos, negu kada nors pirmiau. Tiesos vertė nukrito iki žemiausio laipsnio. Teisingumo ir pakantumo bei tolerantingumo idealai visiškai dingę. Kalbos ir elgesio laisvė panaikinta didžiumoje pasaulio dalių, ypačiai taip vadinamose "išlaisvintose" tautose, kurių dauguma gavo pakeisti nacių diktatūrą komunistinės formos diktatūra. Lenkija nebe laisva, nė Pabaltės valstybės, nė Balkanai. Baimė, neapykanta, nepasitikėjimas įsivyravo negirdėtam ligi šiol laipsny".

Klaikus tai vaizdas, ir kokia iš to išeitis? Kitokios nesimato, kaip tik naujas pasaulinis karas. Anot Lindbergho, dabar jau išgalvota nauji ginklai, bet kol kas dar tiek neištobulinti, kad galėtų būt vartojami šiamę kare. Jų būdo negalima dabar nagrinėti, nes karas su japonais tebesitęsia, tad gi čia esanti militarinė paslaptis.

Bet kaip gi tas karas gali iškilti, kuomet San Francisco konferencijoj pagaminta taikos apsaugojimo čarteris? Lindberghas to klausimo nenagrinėja. Tačiau kiekvienas protaująs žmogus žino, kad vienas dalykas čarterį pagaminti, o visai kitas jį įvykdyti. Taikos saugumą būk tai dabosią penkios didžiausios valstybės: Amerika, Anglija, Rusija, Prancūzija ir Kinija. Bet ar visos tos valstybės yra taiką mylinčios ir pasiryžusios ją užlaikyti? Paimkim tik vieną Rusiją. Dabartiniu momentu ji, be abejonės, taikos pageidauja. Perdaug jau yra išsisėmusi ir nukamuota. Bet tai tik pereiginis laikotarpis. Kai Rusija kiek atsigriebs, ar manote, kad ji paliaus siekusi pasaulinės revoliucijos bei sukomunistinimo Europos ir pagaliau viso pasaulio? Ir šiuo momentu ji prievarta komunistina visas jos pavergtas tautas. Ar gi tos tautos ramiai duosis pasmaugiamos? Ir vėl, kai Sovietai pradės kištis į Britanijos, Prancūzijos, Kinijos ir Amerikos reikalus, ar tos valstybės duosis tempiamos ant bolševistinio kurpalio? Tad gi būsimojo karo perų priviso perpilnai. Čarteris sau, o "taikos saugotojų" interesai sau.

Naujo karo galimybę Lindberghas nebe pirmas tenumato. Bet jis stambiais konkrečiais daviniais tą galimybę ko aiškiausiai prieš akis pastato. K.

Jonas Kmitas.

VYTIS ir ERELIS

APYSAKA

VIII.

Eugenija Perspėja

— Aš nuoširdžiai panelei dėkingas. Nemaniau, kad didžponių dvaruose yra tiek užuojautos mums vargšams kaimiečiams. Dar sykį tamstai dėkoju.

— O, nėr už ką. Pasirodo, kad čia būta tik mažmožio. Su Diev'!

Ir Eugenija pasuko arklį joti namo.

— Atsiprašau tamstos, dar vieną žodelį, — staiga atsiliepė Andrius.

Eugenija atsigrįžo. Ji tuoj pamatė, kad jaunas kaimietis labai susijaudinęs. Jis, matomai, norėjo ką svarbaus pasakyti, bet lyg nesiryžo. Eugenija kantriai laukė. Andrius sunkiai su savim kovojo. Pagaliau tarė:

— Panele, aš nežinau, kodėl aš pajutau tiek pasitikėjimo tamstai... Jūsų gera širdis... palankumas mums vargdieniams... aš nežinau, kaip išsireikšti... tas viskas mane taip sujaudino, kad pasirįžau pasakyti visą tiesą... Taip, aš buvęs revoliucijonierius.

Šiuo kartu Eugenija krūptelėjo.

— Kaip tai? Reiškia, pons Bezickas atspėjo?... Tai tamsta ne paprastas bernas? Aš taip ir pastebėjau, kad tamsta ir kalbi ir elgiesi ne taip, kaip šie drabužiai parodo.

Andrius karčiai nusišypsojo.

— Aš kaimietis, panele, ir vargšo ūkininko sūnus, bet man teko būti gimnazijoj. Būčiau ją baigęs tais metais kai ištiko revoliucija. Dalyvavau joje drauge su kitais studentais— visus mus pagavo laisvės įkarštis. Teko man dalyvauti vienam susišaudyme su policija. Buvo nušautas žandarų viršininkas, bet ne mano kulka jį nukovė. Aš šoviau į orą, bet vis vien mane drauge su kitais kaltino jo nužudymu. Man pavyko laimingai pasislėpti ir viskas buvo jau užmiršta. Dabar šits nelaimingas įvykis girioje vėl užvedė ant mano pėdsakų. Aršiausia, kad nukautasis žandaras Pomadinas buvo dabartinio žandarų viršaičio tėvas. Sūnus norės atkeršyti už jo mirtį ir suprantamu uolumu manęs ieškos. Tokiu būdu, tamstos informacija man be galo svarbi. Tai mano laisvės, o gal ir gyvybės klausimas. Aš negaliu panelei pakankamai atsidėkoti. Aš nežinau, kodėl taip atvirai su tamsta kalbu. Tur būt jūsų atvirumas ir gera širdis taip mane paveikė. Aš nėkiek nebijau atidengti panelei savo gyvenimo paslaptį. Žinau, kad ne blogam tik geram tai sunaudosi, o man bus daug lengviau su kuo nors pasidalinus savo rūpesčiais.

Eugenija buvo baisiai susijaudinusi. Net akys pradėjo mirksėti. Vargšas! Koks jis nelaimingas. O toks judrus, muskulingas, gražus jaunuolis. Apiplyšęs, bet kaip romantiškas. Revoliucijonieriaus rolė permainė jos akyse visą jo išvaizdą. Visų pirma, "klasinis", reiškia tikras kaimo inteligentas. Prie to, įpainiotas į politinį sūkurį, gaudomas valdžios šnipų, prisidengęs kaimiečio skarmalais — tikras romano herojus. Jos vaizduotė surado vis daugiau pašvaiščių jo aureolei sudaryti. Vienu momentu jis išaugo į milžiną. Koks garbingas uždavinys tokiam padėti!

Tie visi įspūdžiai tai buvo tik vaizduotės veikla. Bet Eugenija šalia vaizduotės turėjo dar sveiką praktišką protą ir užjaučiančią širdį. Ištiesų vaikino padėtis buvo labai pavojinga. Šiuo momentu Bezickas su Pomadinu jau gal išdirbinėja planą, kaip jį suėmus. Reikėjo skubotai kas nors daryti.

— Klausyk, tamsta, — jam tarė, — aš nujaučiu, kad tasai ponas Bezickas jau yra nuvykęs pas žandarų viršaitį. Delsti nėr kada.

— Ar jau jis tenai? — sukruto Andrius.

— Tikrai nežinau, bet nieko nekenks taip manyti. Žandarai veikia sparčiai.

Andriui nereikėjo daug apie tai pasakoti. Jis jau iš prityrimo žinojo, kad valandėlė delsimo gali nulemti jo likimą. Dar sykį karštai padėkojęs Eugenijai už malonų perspėjimą, jis sparčiai smuko į alksnyną.

Eugenija lengva ristele leidosi namo. Buvo taip passkendusi mintyse, kad nė nepastebėjo, kaip kitas raitelis pagiryje dabojo kiekvieną jos žingsnį. Tai buvo jos brolis Viktoras.

Ji labai neskubiai grįžo namo. Jojo kitu keliu, užuolanka, kad atrodytų, jog ne iš Pupkaimio grįžta.

Parjojus namo, Eugenija pastebėjo ant kiemo tėvą su Viktoru karštai besikalbant. Ją pamatę, juodu staiga nutilo. Tautgėla rūščiai į ją pažiūrėjo ir pamojo eiti paskui jį į vidų. Viktoras triumfaliai į ją pažiūrėjo ir švilpaudamas nuėjo į sodą. Ten kaip tik susidūrė su Bezicku, kurs ką tik buvo sugrįžęs iš Pomadino.

— Ar nori sužinoti sekretą? — paklausė Viktoras.

Bezickui buvo neįdomu vaikiški sekretai. Jis buvo tiek užimtas savo planais, kad nekreipė į Viktorą nė mažiausio dėmėsio. Taigi tik dėl visa ko suniurnėjo:

— Kokį sekretą?

— O kiek man už tai duosi?

— Vaikiški sekretai verti penkių kapeikų.

— Bet šits sekretas vertas penkių rublių, — drąsiai atšovė Viktoras. Nori ką sužinoti apie paną Eugeniją?

Bezickas jau beeinąs šalin, staiga sustojo.

— Apie panelę Eugeniją? O ką gi apie ją?

— Aha! Tamsta nori veltui iškvosti. Malonėkite penkrublinę, tada pasakysiu.

Bezickas tik numojo ranka ir apsisuko eiti.

— Eugenija šiandie buvo Pupkaimy — pats tai mačiau, — sušuko paskui jį Viktoras.

Šiuo kartu kabliukas užkliuvo. Bezickas greitai atsigrįžo.

— Ką sakai? Buvo Pupkaimy? O ko ji ten buvo?

— Aha! nori sužinoti dykai. Penkrublinę, penkrublinę!

Bezickas tylomis sukeikė. Jis buvo šykštus, bet smalsumas paėmė viršų. Pinigų jis turėjo — tą šimtinę, kuri jam buvo likusi nuo Pomadino. Išsitraukė penkinę ir padavė Viktorui. Tas, pagriebęs pinigus, pasileido bėgt, vos spėjęs surikti:

— Eik tamsta į kambarius. Eugenija kalbasi su tėvu. Viską sužinosi!

Bezickas jau buvo beieškąs akmens paleisti į akyplėšą vaikėzą, bet staiga jam žybtelėjo mintis paklausyt Viktoro patarimo. O gal ištiesų ką nugirs?

Ir jis vogčiomis nuselino į namą, negarsiai atsidarė duris ir stypčiodamas prisiartino prie tų durų, už kurių girdėjosi gana garsūs balsai. Viktoras nepamelavo. Tai kalbėjosi Eugenija su tėvu. Pro rakto skylutę Bezickas galėjo matyti jų veidus. Tautgėla buvo piktas, Eugenija sumišusi.

— Tuo pasiaiškinimu panelė manęs nepatenkinsi, — kalbėjo rūščiai Tautgėla. — Kad išjojai į laukus, tai aš nieko prieš tai neturiu, bet kam pasukai į Pupkaimį? Kam šnekėjaisi su tuo kaimiečiu? Tai ne mūsų žmogus. Ar pamiršai, kad aš tamstai griežtai uždraudžiau šnekėti su bet kokiais ne mūsų dvaro darbininkais? Kas čia per komedija? Iš kur tas mužikiškas demokratizmas? Ar toj dvasioj buvai auklėjama? Na, pasiaiškink nieko neslėpdama. Aš vis tiek viską sužinosiu. Viktoras man daugiau pasakė negu tamsta manai. Vis tiek neišsisuksi. Na?!

(Bus daugiau)

Iš Mūsų Veikimo Centro

Ką Svarstė ALRKF Centro Valdyba?

A.L.R.K. Federacijos Centro Valdyba svarbų susirinkimą atlaikų 1945 m. birželio 11 d., Hotel Pennsylvania, New Yorke, dalyvaujant šiems centro nariams: kun. Pr. M. Jurui, iždininkui; J. Laučkai, pirmininkui; kun. J. Balkūnui, M. Zujui, L. Šimučiui. K. Vilniškį atstovavo D. Averka. Dalyvavo ir svečių: kun. dr. J. Končius, A. Gabaliauskienė, A. Vaičiulaitis.

Išklausyta išsamių pirmininko, sekretoriaus ir iždininko raportų, iš kurių paaiškėjo, kad, esamomis sąlygomis, Federacijos reikalai pusėtinai gerai tvarkomi. Nors centras, apskritys, ir skyriai daugeliu kitų svarbių darbų yra apkrauti, tačiau ir Federacijos reikalais yra rūpinamasi. Sekretoriaus ir iždininko pranešta, kad nuo 1944 m. spalių 1 d. iki 1945 m. birželio 1 d. įeigų buvo — $1,155.89, išlaidų — 677.25. Viso iždė yra — $3,480.79.

Gavus pranešimą, kad iš Bendro Amerikos Lietuvių Fondo direktorių vietos rezignavo J. Laučka ir E. Paurazienė. Jų vieton fondo direktoriais rekomenduoti Antanas Kneižys, "Darbininko" redaktorius ir Matas Zujus, "Garso" redaktorius.

Vieninga Veikla Lietuvai Laisvinti

Federacijos atstovai Amerikos Lietuvių Taryboje padarė platų pranešimą iš veikimo Lietuvos laisvinimo reikalais. Veikimu ir vedama linija išreiškta pasitenkinimo, tačiau pageidauta, kad LAIC būtų praplėstas ir kad Egzekutyvio Komiteto Sekretorijatas daugiau informuotų visuomenę apie ALT darbus, nes visuose susirinkimo dalyviuose susidarė įspūdis, kad Taryba yra žymiai daugiau nuveikusi, negu visuomenei yra žinoma.

Buvo iškeltas klausimas, kodėl L. V. S. (Lietuvai Vaduoti Sąjunga) į ALT neįeina? Į tai atsakyta šitaip: LVS žmonės tik pašaliais ir savo spaudoj reiškia noro vieningai dirbti, tačiau ALT centras ligšiol dar nėsąs gavęs iš jų konkrečių pasiūlymų vienybės klausimu. Tuo reikalu Fed. Centro Valdyba priėmė tokį nusistatymą:

Jei LVS paduos parašymą ir konkretų pasiūlymą, nurodant kokiomis sąlygomis ji norėtų įeiti į ALT, Taryba jos prašymą ir pasiūlymą privalo svarstyti. Bet jei LVS žmonės vienybės klausimą ir toliau naudos tik savo politikai ir ALT puolimui, ALT koalicinė spauda turi aiškiau informuoti apie tai visuomenę.

Taip jau pasisakyta, kad organizuotoji lietuvių katalikų visuomenė neatsisako dirbti nė su viena grupe, kuri aiškiai stovi už laisvos ir nepriklausomos Lietuvos atsteigimą. Kadangi ALT yra plačiosios visuomenės pripažinta *Amerikos lietuvių vienybės organizacija*, todėl visi geros valios lietuviai turi jon įeiti ir joje dirbti.

Mes Ir NCWC

Jau nuo 1932 metų ALRK Federacija yra Amerikos Katalikų Veikimo Centro — National Catholic Welfare Conference narė. Pirmininko ir sekretoriaus pranešimu, šiemet mūsų organizacija gavo ypatingą pripažinimą. Federacija buvo pakviesta paskirti du atstovu į National Council of Catholic Men centrą. Paskirti J. Laučka ir L. Šimutis, kurie buvo pakviesti dalyvauti NCCM svarbiame suvažiavime, įvykusiame balandžio mėn. Vašingtone. Dalyvavo pirm. Juozas Laučka. Šiame susirinkime jis buvo išrinktas NCCM centralinio komiteto nariu. Taigi, dabar mūsų Federacija yra ne tik afilijuota su NCWC, bet ir aktyvi jos narė. Tai yra labai svarbu visais žvilgsniais.

Kultūriniai Feikalai

Prie ALRKF veikiančio Lietuvių Kultūrinio Instituto direktorijato vardu pranešimą padarė J. Laučka. Nutarimas išleisti šių metų pradžioje žurnalą *"Naujoji Aušra"* susitrukdęs dėl teknikinių priežasčių. Žurnalo redaktorius rašytojas A. Vaičiulaitis pranešė, kad pirmas numeris buvęs suredaguotas. Manoma kliūtis nugalėti ir rudeniop žurnalą išleisti.

A. Vaičiulaičio raštų rinkinys *"Kur bakužė samanota"* jau suredaguotas, surinktas ir netrukus bus atspausdintas.

LKI planuoja leisti prof. K. Pakšto parašytą anglų kalba—*"Modern Lithuania"*.

LKI Iždininkas kun. Pr. Juras pranešė, kad tuo tarpu išde kultūriniams reikalams yra $897.-18.

Centralinis Knygynas — Archyvas, kaip pranešė jo direktorius kun. Pr. Juras, jau veikia. Jam tinkamos patalpos paimta "Darbininko" name — 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Eksponatai ten jau perkeliami ir šios vasaros metu bus sukataloguoti ir atitinkamose spintose išdėstyti.

(Visi čia suminėti kultūriniai reikalai svarbūs, todėl padėkime juos dirbti. Prenumeruokime patys ir kitiems užrašykime "N. Aušrą", platinkime LKI — knygas, į Ceneralinį Knygyną — Archyvą siųskime knygas, laikraščių komplektus, paveikslus, plakatus, draugijų šarpas, ženklelius ir t. t.).

Svarbūs Tautos Reikalai

Šiuo metu Federacijos apskritys ir skyriai prašomi ypatingu būdu padirbėti šiems svarbiems tautos reikalams:

1. Liepos(rugpiūčio ir rugsėjo mėnesiuose *Bendras Amerikos Lietuvių Fondas* veda rūbų rinkliavą nuo kar o nukentėjusiems lietuviams. Padėkime tą neapsakomai svarbų darbą sekmingai pravesti.

2. Kur dar nėra BALF skyrių, pagelbėkime suorganizuoti.

3. Spalių mėnesyje bus *National War Fund* (kurio nariu yra ir BALF) rinkliava. Padirbėkime.

4. Visais galimumais eikime į talką *ALT* dirbti Lietuvos laisvinimo darbą.

5. NCWC atspausdino lietuvių kalba Amerikos *Vyskupų Pareiškimą Tarptautinės Santvarkos Reikalu*. Pareiškimas labai svarbus. Jį reikia plačiai paskleisti ir lietuvių tarpe. Tūkstantis pareiškimo lapelių kainuoja tik $9.75. Juos galima gauti: NCWC, 1312 Massachusetts Ave., N. W., Washington 5, D .C.

Įeigos Į Federacijos Iždą

Nuo 1945 m. vasario mėn. 1 d. iki liepos 1 d. į ALRK Federacijos iždą įplaukė šios sumos: Sioux City, Iowa, — LRKSA 169 kp. — $1.00, Ant. Mikėnas $2.00, — Stasys ir Agota Useliai $33.00. Chester, Pa., — draugijų duoklės — $5.00. Mt. Carmel, Pa., Moterų Sąjungos kuopa — $15.00. Cambridge, Mass., Fed. 16 sk. — $55.00. New Britain, Conn., draugijų duoklės — $4.00. Melrose Park, Ill., šv. Jono Krikštytojo dr-ja— $1.00. Worcester, Mass., Aušros Vartų parap. — $141.54. Indiana Harbor, Ind., Fed. sk., $7.35. Chicago, Ill., šv. Mykolo parap. dr-jos duoklės $3.00. Chicago, Ill., Fede. 19 skyrius $9.00. Chicago, Ill., Fed, 26 sk., $17.00. Rochester, N. Y., LRKSA kuopa ir šv. Jurgio dr-ja — $2.00. Worcester, Mass., Aušros Vartų parap. dr-jų duoklės — $11.00. Cicero, Ill., Fed. 12 sk. — $9.00. Waterbury, Conn., Fed. 22 sk.— $16.00. Norwood, Mass., Fed. sk. — $19.00.

Maspeth, N. Y., par. — $100.

Jau laikas visoms centralinėms organizacijoms, skyriams ir draugijoms užsimokėti savo mokesčius į Federacijos centrą už 1945 metus. Federacijos skyriai raginami naujų draugijų įtraukti į mūsų bendrą veikimą. Draugijos tik vieną dolerį į metus temoka Federacijos centrui. Juo daugiau draugijų priklausys prie skyrių, juo gyvesnis bus veikimas. Ir Centras daugiau darbų galės nuveikti.

Čekius prašome rašyti iždininko kun. Pr. Juro vardu ir siųsti sekretoriui — L. Šimučiui, 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

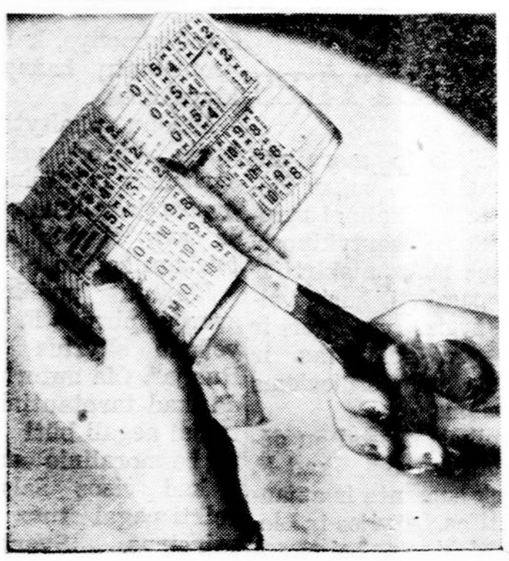

Paryžiuje irgi yra sunkumo ir galvos skaudėjimo su nepakankamais maisto kiekiais, kaip ir kituose Europos kraštuose. Štai aukštai kairėje prancūzė suskaito savo pinigus už kiek ji galės šeimai pirktis maisto. Aukštai dešinėj, prancūzė perkasi galvą kopūsto, morkų, ridikėlių ir kitų daržovių. Kadangi Paryžiuje yra ant visko rationavimas, tai štai žemai kairėj ji iškerpa savo kuponus be kurių, kaip be pinigų nieko negausi. Ir štai žemai dešinėj, prancūzė parsinešusi daržovių rūpestingai apvalo, kad mažiausiai numetus ir daugiausiai maisto gavus.

LIEPSNOSE

Kai mėnulis migdė dangų,
Gęstančia aušra suvirpau
Ir parpuoliau lyg pražuvęs...
Susibūrė didžios liepsnos, —
Aštrios liepsnos keliauninkės.

Sielą nubudimas kėlė
Iš kraujų dainas išsaukti,
Kai kovom pasaulis degė,
Perkrikštai tautas iššudė, —
Ir nužudė mano kelio
Meilę, džiaugsmą ir žaidimą.

Motinos sūnų raudojo,
Kalnai staugė mano mirčiai
Ir liepsna krūtinę graužė;
Aš žarsčiau jausmus kaip gėles,
Varsčiau širdį skausmo pirštais
Ir ėjau, kur Kristus ėjo...

Atsivėrė mano kraštui
Ryto žengiančio stebuklas!
Naujas, šventas laisvės žodis!..
Ant naujų kapų pražydo
Ašarom nubertos rožės —
Kristui iškeltam po kojų...

Fautas Kirša

ANGLO KNYGA APIE BALTIJOS VALSTYBES

Pradžia 3-čiame pusl.

kare nebuvo ištikimesnio sąjungininko demokratijoms, kaip Baltijos kraštai. Jie priešinasi agresijai, nepasidavė nacių viliojimams, kovojo ir tebekovoja prieš svetimų šalių diktatūrinius antplūdžius, nesvyravo savo ištikimybėj tiesos, teisingumo ir laisvės idealui, padėjo daugel aukų kovoje prieš tironiją.

Atsimenant visus tuos dalykus, Baltijos valstybėms turėtų tekti pirmoji vieta Jungtinių Tautų šeimoje. Jei jų šiandien ten visai nėra, tai mums tik rodo, kaip didžiųjų kraštų ir viso pasaulio sąžinė šią valandą yra sumenkėjus ir išniekinta, ir kaip vietoj žmoniškumo tautoms nešamas kruvinų žvėrių įstatymas.

Toliau savo knygoje F. W. Pick kalba apie Baltijos valstybių praeitį ir naujuosius laikus, jų nelaimes per dabartinį karą, jų santvarką ir laimėjimus laisvės metais. Veikale šių tautų naujasis kilimas pabrėžiamas ryšium su jų liaudies, kaimiečių pažanga ir teisių atgavimu Tuo būdu Baltijos šalių naujiesnioji istorija yra ir savotiška liaudies demokratijos ir jos teisių augimo istorija.

Pabaigoj randam tokią išvadą: "Nei Estija, nei Latvija, nei Lietuva nėra pasiruošusios gyventi kurios nors kitos šalies valdžioje, ar tai būtų centralizuota forma ar federacija, ar tai būtų Vokietija, Lenkija ar Rusija. Priešingai, taika Rytų ir Vakarų Europoje gali būti įvesta vien tik tuo atveju, jei bus laisvai suteikta apsisprendimo teisė; tą principą priėmė visos jungtinės tautos aname kare, lygiai kaip ir šiame — jį priėmė Sovietų Rusija, lygiai kaip ir Britų Imperija ir Jungtinės Valstybės".

Nuo savęs galėtume pridėti: negana principą priimti, — jį reikia ir įvykdyti. Baltijos kraštai jau seniai to laukia.

Pačioje knygoje galėtume rasti smulkesnių dalykų, su kuriais galima nesutikti. Autorius aiščių, arba baltų tautos siūlo vadinti balto - latviškomis. Latviams, kaip jauniausiai aiščių šakai, kaip tik mažiausiai tėra pagrindo pasirodyti visos šių tautų grupės vardo apibudinime. Be to, jau vieną baltų, arba aiščių, vardą turim, ir nėra gyvo reikalo ką naują išrasti.

Bet tai smulkmena. Svarbus dalykas, su kuriuo negalima sutikti, yra autoriaus prisiminimas knygos gale, kad kartais Baltijos kraštai galėtų pasitenkinti 1939 metų galo padėtimi, — vadinasi, sutikti su rusų įgulomis. Nors tai siūloma kaip paskutinė išeitis, tačiau ji nėra įmanoma ir suderinama su tautų laisvės ir nepriklausomybės dėsniais, todėl tiek Lietuvai, tiek Latvijai ir Estijai toks sprendimas yra visiškai nepriimtinas.

F. W. Pick šiuo savo veikalu atliko gražų ir nuoširdų darbą. Jis palinkėjo, kad teisybės balsas dar nėra žuvęs tautose ir kad kaip tik iš tokios dvasios, kuri jo knygoje šviečia, gali susikurti naujas ir švaresnis pasaulis, be skriaudos didelėms ir mažoms šalims.

A. Vaičiulaitis.

OBVIOUSLY one of these three objects is a baseball but it is hard to believe the other two are grapefruit and orange. Midget fruit were largest that could be purchased in New York markets during recent weekend.

PROMOTION of V/Adm. Denis W. Boyd to newly-created post of Air Admiral has recently been announced from England. The country attributes much of the force of the powerful British air arm to efforts of Admiral Boyd.

Skaityk ir Platink
"ŽVAIGŽDĘ"
Jėzaus Širdies religinio atgimimo laikraštį!
"ŽVAIGŽDĖ"
rimčiausias ir turiningiausias mėnesinis laikraštis!
Metams tik $1.00!
Adresas:
'Žvaigždės' Administracija
488 E. Seventh St.,
So. Boston 27, Mass.

Rašytojas John Erskine džiaugiasi savo pirma apsivedusia diena.

Sudūžęs japonų bomberis Okinawa saloj, kur amerikietis karys pertikrina skeveldras.

Kunigų Seminarija Kaune Bolševizmo Metais

(Iš knygos "Lietuvių Archyvas" — Bolševizmo Metai, Studijų Biuro leidinys, Kaunas, 1942 m.)

Tą pačią dieną, 1940 m. birželio 15 d., kai Rusijos raudonoji armija okupavo Lietuvą, Kauno Tarpdijecezinė seminarija baigė 1939-40 akademinius metus. Ir seminarijos vadovybė ir auklėtiniai skirstėsi atostogų, vieni kitų klausdami, ar dar teks susirinkti. Seminarijos likimas labai parūpo visai visuomenei. Ja domėjosi net tokie, kurie, atrodė, ja niekad nesidomėjo. Lietuviai nebolševikai teiravosi, ar seminarija veiks, o visas bolševikuojantis elementas, su Kauno žydais priešakyje, jau net pradžioje pradėjo stengtis, kad seminarija veikti negalėtų. Iš raudonarmiečių pusės pradžioje nemalonumų nepatirta. Beieškodami būstinių, karininkai nekartą buvo užsukę į seminariją. Užtekdavo net durininko paaiškinimo, kieno yra tie pastatai, ir raudonarmiečiai, net į vidų neidami, pasišalindavo. Užėjus bolševikams, po kelių dienų vienas aukštas jau naujos valdžios asmuo seminarijos vadovybei pranešė, kad Kauno žydų atstovai reikalauja Kauno Miesto Valdybą seminarijos rūmus atiduoti Kauno žydams ligoninei praplėsti ir ten pat įrengti žydų ligoninės personalo vaikams darželį. Patikrinus, buvęs vidaus reikalų ministeris (paskiau Komisarų Tarybos pirmininkas) Gedvila ir Kauno burmistras Dr. Garmus pripažino, kad žydai tikrai yra reikalavę kunigų seminariją jiems atiduoti.

Norėdamas seminarijos būstines bent nuo žydų apginti ir patirti naujų valdovų pažiūras į patį seminarijos veikimo faktą, pasidrąsinęs ryžausi susitikti su kaikuriais anometo ministeriais, arba kaip išsireiškė, drįsau kišti galvą liūtui į nasrus. Apsilankiau pas e. p. švietimo ministerį J. Žiugždą, pas e. p. užsienių reikalų ministerį Glovacką, e. p. ministerį pirmininką ir vidaus reikalų ministerį Gedvilą. Nors ministerijose rasdavau tuos pačius laisvės laiko tarnautojus, bet dabar, mane pamatę, jie pasijusdavo kažkaip nejaukiai.

Apsilankant pas ministerius, J. Žiugžda priimdavo mandagiai (pas jį buvau du kartu), būdavo pakankamai malonus ir kultūringas, kaip ir visuomet. Jis man leido aiškiai suprasti, kad seminarijos veikimas ar neveikimas nuo jo visai nepriklauso.

Pas Glovacką vykau su nemažu smalsumu. Jį dar atsiminiau iš Marijampolės gimnazijos antros klasės, kaip gražų, linksmą berniuką, bet jau tada "aušrininką", o toliau atkaklų bolševiką. Įėjęs į jo kabinetą, Glovacko nepažinau. Išbalęs, sunykęs, pasenęs, nors pačio gražiausio amžiaus vyras. Buvo mandagus ir, kaip visiems jį pažinusiems, padarė įspūdį žmogaus, su kuriuo galima kalbėtis. Ateityje, norint ką nors laimėti, jis jau dabar man patarė susipažinti su Sniečkum ir Gedvila. Susitikti su Sniečkum nebandžiau. Gedvila priėmė šaltai, visa savo išvaizda ir kalbos tonu paliko pikto ir nervingo žmogaus įspūdį, nors mudviejų pasimatymai išeidavo gan korektiški. Jis prisipažino, kad žydai seminarijos reikalavo, kad tai sukėlė blogą jausmą net bolševikuose ir kad tokio dalyko jis neleisiąs. Jeigu jau paimti tai kam nors kitam atiduoti, tik ne žydams.

Lankydamas minėtus asmenis, aiškinau, kad seminarija vieša ar nevieša vistiek turi būti. Geriau leisti viešas seminarijas, nes tokias galima kontroliuoti, jose išauklėjami kultūringesni kunigai, tuo pačiu kuriama ir kultūringesnė religijos forma, o kultūringai pasireiškianti religija visuomet visais laikais ir bet kurioje valstybėje yra ir bus naudinga. Slaptos seminarijos galėtų išleisti tik pusiau išauklėtus kunigus, kurie sukurtų visai nesimpatišką religijos formą. Atrodė, kad bolševikiškieji ministeriai mano išvedžiojimams pritarė. Tačiau kiekvienas iš jų pastebėdavo, kad galutino atsakymo negalįs duoti. Man tai buvo ir be pasakymo aišku. Juk jie turėjo dar pasiklausti Pozdniakovo ir kitų maskolių. Gedvila žadėjo duoti atsakymą už poros dienų.

Tuo pat metu jau veikė naujai suorganizuotas Kauno Butų Skyrius. Jo pirmininku tomis dienomis buvo inžinierius V-čius. Nežinia, ar kieno verčiamas, ar savo iniciatyva, vos pradėjęs eiti savo pareigas, jis tuoj sekvestravo Kauno Arkivyskupo Metropolito rūmų pirmąjį aukštą ir su savo įstaiga pats čia įsikurdino. Labai įkyriai, grąsindamas pats paimsiąs, jis nuolat reikalavo vis daugiau baldų, daugiau būstinių. Man belankant ministerius seminarijos reikalais, minimas V-čius įteikė raštą, kuriuo sekvestruojamos visos seminarijos būstinės. Tuo pat metu Gedvila telefonu pranešė, kad bolševikinė Lietuvos vyriausybė leidžianti Kauno Kunigų Seminarijai veikti. Tai buvo pranešta V-čiui. Jis reikalavo vyriausybės nutarimo raštu. V-čius pats telefonu klausė kažin kurios instancijos (rodos, Vyriausios Butų Valdybos) ir nusiramino. Seminarijai išdavė raštą, kad seminarijos pastatai nuo sekvestro atleidžiami.

Kelioms dienoms praslinkus, Butų Skyriaus pirmininko buvo paskirta bemokslė fanatikė žydė Macevičienė. Tuoj buvo pradėta nauji pasikėsinimai prieš seminariją. Raudonarmiečių ir kitų palydovų lydima, ji pati net kelis kartus tikrino seminarijos būstines. Galutinai rugsėjo 6 d. pati Macevičienė, savo sekretoriaus uolaus bolševiko Grabausko lydima, atnešė pas kan. P. Penkauską orderį, kuriuo sekvestruojami visi seminarijos pastatai ir Arkivyskupo Metropolito rūmai. Tokį raštą priimti ir pasirašyti, kad jis gautas, niekas nesutiko. Macevičienė su Grabausku nusileido, sekvestruodami tik II-sius seminarijos rūmus.

Prasidėjo vėl lankymasis, skambinimai Gedvilai, Knyvai, Dr. Garmui ir kt. Seminarijos būstinėse tilpo net kelios (seminarijos, Jakšto, bazilikos kapitulos) bibliotekos, bažnytinio meno muziejus. Gi nant visa tai nuo raudonarmiečių, tikrai daug pastangų parodė Dr. Garmus ir kt. miesto savivaldybės tarnautojai inteligentai. Seminarijos vadovybė, matydama, kad visų būstinių apginti bus neįmanoma, miesto valdybai pasiūlė II-se seminarijos rūmuose įrengti studentų bendrabutį. Tuo norėta apsaugoti nepaliestą biblioteką, kuri kai kuriais atžvilgiais Lietuvoje buvo pati vertingiausia. Buvusi miesto valdyba, su Dr. Garmum priešakyje, buvo sukalbama. Su jais buvo susitarta. Atrodė pasiseks perkalbėti ir Vyriausiąją Butų Valdybą. Tačiau Macevičienė su Grabausku II-jų seminarijos rūmų orderį atidavė raudonarmiečiams. Tokiu būdu ir komisarus ir miesto valdybą ir visus pastatė prieš įvykusį faktą. Tą pat popietę prie seminarijos rūmų raudonarmiečiai pastatė sargybą, kuri be pamainos išstovėjo nuo 16 iki 22 val. Nežinia, kad šiuodu vargšu būtų buvę pakeisti, bet leidus pasinaudoti seminarijos raštinės telefonu, vienas iš jų paskambino į savo dalinį, pranešdamas, kad juodu sargyboje komandiras užmiršo.

Tuo būdu, nepaisant padarytų žygių ir Komisarų Tarybos pažadų, seminarijos II-ji rūmai rugsėjo 7 d. buvo sekvestruoti. Kadangi kitų tinkamų būstinių neturėta, tai šiuose rūmuose liko seminarijos, kapitulos ir Jakšto bibliotekos — iš viso apie 90,000 knygų ir rankraščių. Bibliotekos salės liko užrakintos. Raudonarmiečiai žadėjo jų neliesti.

(Bus daugiau)

Amerikiečiai apvalydami Okinawą salą netikėtai užklumpa dar pasislėpusių japonų. Štai vienas iš tokių suimamas.

ANT TĖVELIO DVARO

Ant tėvelio dvaro
Sakalai krypavo,
Sakalai krypavo,
Dūdelėms dūdavo.

Ar aš nelaimingas,
Tėvelio sūnelis?
Ar aš nepašėriau
Sau bėro žirgelio?

Ar aš nepašėriau
Sau bėro žirgelio?
Ar aš nepagirdžiau
Tyru vandenėliu?

Rytoj reiks man joti
Į svetimą šalį,
Į svetimą šalį,
Į maskolių žemę.

Sudiev, mergužėle,
Balta lelijėle,
Aš tau parašysiu
Margą gromatėlę.

Kas man iš to rašto,
Margos gromatėlės,
Jeigu nematysiu
Savo bernužėlio.

AUKOS AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI

Nuo 1945 metų birželio 7 dienos iki birželio 30 Amerikos Lietuvių Tarybai prisiuntė šias aukas:

Lithuanian National Cemetery, Justice, Ill.	$10.00
Anton Miliauskas, Chicago, Ill.	$5.00
Mrs. M. Ramanauskienės, New Haven, Conn. surinktos aukos, persiuntė M. Vokietaitis	$10.00
Norwoodo, geros valios lietuvių būrelis, persiuntė Mr. Joseph Versackis, Norwood, Mass.	$20.00
Toronto lietuviai, surinko ir persiuntė Mrs. Ona Indrelienė, Toronto, Canada	$25.00
J. Sheputis, Chicago, Ill.	$10.00
William Bluvas, Fort Pain, N. Y.	$2.00
Athol, Mass., lietuvių sudėtos aukos, kurias persiuntė kun. P. Juraitis	$65.00
Už parduotas knygas	$6.10
Norwoodo Katalikų Federacijos skyrius, Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo metu surinktos aukos, persiuntė kun. S. Kneižis	$64.65
ALT Binghamton Skyrius, Steig. Seimo paminėjimo metu surinktos aukos, persiuntė sekretorius P. B. Balčikonis	$66.12
S. Zavadskis, So. Boston, Mass.	$10.00
Lietuvai Remti Draugija, Mass. valstijoje	$300.00
Mrs. Anna Jendszczak, Wilkes-Barre, Pa.	$18.75

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA.

Paremkite Metinę "Garso" Pramogą

Pirkite Ir Platinkite U. S. Karo Bonų Ir Ženklelių Išleidimo Tikietus

Šių metų rugpiūčio 12-tą, Sans Souci parke, Wilkes-Barre, išvažiavime, "Garsas" turės didelį U. S. karo bonų ir ženklelių išleidimą.

Bus išleistos net septynios (7 dovanos), būtent: pirma dovana 50 dolerių vertės U. S. karo bonas; antra dovana — 25 dol. vertės U. S. karo bonas; trečia dovana — 25 dol. U. S. karo bonas; ketvirta dovana — 10 dolerių vertės U. S. karo ženklelių; penkta, šešta ir 7-ta dovanos kiekviena 5 dolerių vertės U. S. karo ženklelių.

ženklelių tikietus, paremsite šalies karo pastangas ir paremsite laikraštį — "Garsą".

Kuopų valdybas ir paskirus narius prašome kuo daugiausia tikietų pirkti ir kitiems parduoti. Jei gautų tikietų knygelių pritruktų, kreipkitės į "Garso" administraciją — gausite daugiau.

Parduotų tikietų stubsus su pinigais grąžinkite kaip galima greičiau. Vėliausia grąžinimo data rugpiūčio 5, 1945.

Dovanos bus išsiųstos be atidėliojimo.

Pirkdami karo bonų ir Sklb.

Tūlas arklių savininkas pribuvo traukiniu į Jamaica, L. I., tik vieną valandą prieš įsigaliojimui draudimo vežti lenktynių arklius traukiniais.

LIETUVOS PRANCIŠKONŲ ŠV. ANTANO VIENUOLYNO

Pašventinimo Metinių Sukaktuvių Dienoje,
rugpiūčio 26 d., sekmadienį,
3 val. po pietų, įvyks
MAINE VALSTYBĖJE PIRMOJO,
Nekaltai Pradėtosios Švenč. Panos Marijos Seserų Lietuvaičių Kongregacijos Vienuolyno
St. Clare's Villa, Greene, Maine

PAŠVENTINIMAS

Pašventinimo apeigas atliks
JO EKSCELENCIJA PORTLANDO VYSKUPAS
JUOZAPAS E. McCARTHY
Naujasis Nekalto Prasidėjimo Seserų Vienuolynas Greene, Me.
ĮKURTAS LIETUVOS PRANCIŠKONŲ RŪPESČIU.
Jame gyvena seserys, kurios dirba Tėvų Pranciškonų leidžiamo laikraščio *"Šv. Pranciškaus Varpelio" administracijoje* ir kartu rūpinasi Lewistono lietuviškojo jaunimo religiniu ir tautiniu auklėjimu bei lavinimu.

PAŠVENTINIMO DIENOTVARKĖ:
11 val. ryte — Iškilmingos Šv. Mišios su pamokslu Tėvų Pranciškonų Vienuolyne Mount St. Francis, Greene, Maine.
3 val. po pietų — Jo Ekscelencijos Vyskupo Juozapo E. McCarty sutikimas ir Seselių Vienuolyno pašventinimas.
4 val. P. M. — Šv. Pranciškaus stovylos pašventinimas Tėvų Pranciškonų Vienuolyno sodnelyje.
Po šventimo apeigų, Pranciškonų Vienuolyno miške, bus
LIETUVIŲ POBŪVIS
NUOŠIRDŽIAI KVIEČIAME
Amerikos Kunigus, visus Pranciškonų Šv. Antano Vienuolyno Garbės Fundatorius, Fundatorius, Rėmėjus, Geradarius, mūsų Seses ir Brolius Tretininkus-es, "Varpelio" Skaitytojus, Visus Lietuvius —
Šv. Pranciškaus ir Šv. Antano Mylėtojus
Dalyvauti Pašventinimo Iškilmėse.
Tat, Laukiame Atvažiuojant Malonių Svetelių!
LIETUVOS PRANCIŠKONAI.

Žuvininkų sapnas išsipildo, kai šie Atlantiko žuvininkai sugavo "swordfish", kuri sveria 515 svarų. Kova ėjusi su užkibusia ant kabliuko šia žuvimi per 3 val. ir 40 minučių. Ji turi 11 pėdų ilgio ir per platumą — 5 pėdas.

Pirk Defense Bonds ir Stamps! Remk šios šalies apsigynimą!

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

LOWELL, MASS.

Liepos 22 dieną įvyko Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo skyriaus susirinkimas drabužių rinkimo reikalu. Susirinkimą sušaukė ir jam vadovavo kleb. kun. P. Strakauskas. Nutarta kiek galima surinkti drabužių dėl Lietuvos žmonių nuo karo nukentėjusių. Nutarta surinktus drabužius sukrauti Walter Paulausko krautuvėje, 575 Lawrence St. Tel. Lowell 27361. Kai susidarys didesnis drabužių kiekis, tai nuvežti į bažnytinę svetainę, kur bus sutvarkyti pasiuntimui į Centrą.

Kleb. kun. P. Strakauskas pasižadėjo vadovauti drabužių rinkimo vajuje.

Visi lietuviai kviečiami ne tik sunešti drabužius, bet taip pat prašyti iš kitataučių, kad aukotų drabužius Lietuvos žmonėms, nuo karo nukentėjusiems. Kas negali atnešti, bet nori aukoti drabužius, tai prašomi telephonuoti: LOWELL 2-7361 ir kas nors nuvažiuos paimti drabužius.

Kviečiame visus į talką!

BALF skyriaus valdyba.

NUOMONĖ

Įžymaus Rašėjo - Laikraštininko Apie Pulkininko Petruičio Knygą.

Philadelphia, Pa. — Pasidėkojant dosnumui viengenčio, Krištapo Žemaičio... pastaruoju laiku man pasisekė sužvėjoti iškart net tris knygas plunksnos pulkininko Petruičio, kurios tai dabar angliškame vertime jau yra vadinamos, užuot lietuviška antrašte: "Kaip Jie Mus Sušaudė", angliškai: "Lithuania under the Sickle and Hammer". Gavęs jas, tuojau įteikiau trims kitataučiams laikraštininkų redaktoriams. Tai štai ve kaip lenkų savaitraščio: "Amerika-Echo" redaktorius, ponas Česlovas Lukaškievičius apie tą knygą vien tik įžangoje ir pabaigoje straipsnio rašo:

"Lietuviškas pulkininkas, kuriam teko perklampuoti ištysą klampynę pragarišką sovietiško kalėjimo, išleido knygą, kurioji yra baisiąja skunda prieš metodus sovietiškus. Jis taipgi buvo ir liudininku urminio žudymo kalinių, kaip maskoliams prisėjo galvotrukčiais bėgti nuo vokiečių.

O pabaigoje to straipsnio jis taip brėžia:

"Įsivaizduokime sau tą, kad tokias knygas, kaip kad pulkininko Petruičio, skaito įžymūs, apšviesti, mokyti amerikonai ir supranta, kad tas yra tikra teisybė, kas jose yra parašyta, todėl ir labai pasibiaurėja niekšiškais pasielgimais Maskvos budelių — enkavedistų, tačiau vėliau sėdas prie vieno stalo puotauti su žudikais ir pasirašynėja sutartis draugiškumo su jais. Tad iš to ir matosi, kad kas tai tokio yra keista ir labai netvarkingo dabar šiame pasauly.

PRIERAŠAS: Kas iš philadelphijiečių, labui vadavimo Lietuvos, malonėtų tą knygą: "Lithuania under the Sickle and Hammer" įsigyti, tai dabar gali ir čia, ant vietos, pas K. Žemaitį, 1201 Green St., Phila., Pa. ir jos vienas egzemplioris kainuoja doleris.

XX.

GLASGOW, ŠKOTIJA

Šv. Kolumbo Škotų Katalikų Parapijos Specijalis Koncertas, Pagerbimui Lietuvio Kunigo.

Besiruošiant taip kruopščiai ir rūpestingai Glasgow'e ir Bellshill, paminėti šk. lietuvių klebono — kun. J. Gutausko, 25 metų sidabrinį kunigystės jubiliejų (kunigu įšventintas 4 d. liepos, 1920 m.), jo pagerbimui. Tačiau tą jubiliejinį jo pagerbimą patys pirmieji suskubo padaryti ne Glasgow, Bellshill ar bi kurios nors kitos kolonijos lietuviai, — o Glasgow'o Šv. Kolumbo škotų katalikų parapijos tikintieji katalikai žmonės, kurių parapijoje kun. J. Gutauskas dabartiniu laiku gyvena.

Lygiai tą pačią dieną, t. y. trečiadienį, 4 d. liepos, kurioje išpuola jo kunigystės primicijos diena, — Šv. Kolumbo parapija, vadovybėje kun. Denis Flynn, P. P., parapijos klebono, būvusiosios senosios parapijos bažnytėlės patalpose, Cameron St. ruošė didingą muzikalį koncertą, kun. J. Gutausko pagerbimui ir visos parapijos vardu dovanų įteikimui. Dalyvavo daug žmonių. Nors bilietų kainos buvo nemažos, — du šilingai, — tačiau tas publikos neatbaidė. Matomai, Šv. Kolumbo parapijos žmonės, labai tam dalykui pritarė. Buvo atsilankęs gražus būrelis lietuvių ir Glasgow'o.

Kas dėlei paties koncerto, — tai reikia pastebėti, kad jis daug kuo savo turiniu ir įvairumu skyrėsi nuo mūsų lietuvių bile kurioje nors kolonijoje ruošiamų koncertų. Gal kas pasakys, kad aš skaitau škotus toje srity gabesniais,, kaip kad lietuvius? Visai ne. Dalykas yra vien tame, kad škotai turi nepalyginamai daugiau ir artistų, ir muzikantų, ir dainininkų ir tt. Dėl to, ir jų koncertų įvairumas yra daug didesnis, ir pats originalas daug pilnesnis ir tikresnis.

Lengvai buvo galima pastebėti, kad didžiausią įspūdį publikai padarė daina: — "The Jerusalem", kurią sudainavo jaunas vokalistas — James Spencer. Meliodingu ir jaudinančiu savo balso tonu, — jis visą publiką dvasioje perkėlė į Šventąjį Miestą! Jam, kanklininkui, ir kitiems kaikuriems, ovacijoms nebuvo galo!

Koncertas buvo įvairus. Daugelis artistų savo roles buvo priversti ir pakartoti. Tat ir nestebėtina, kad koncertas užsitęsė netoli pustrečios valandos. Tik gaila, kad aš buvau priverstas apleisti svetainę. Šv. Kolumbo kunigų ir paties jubiliejato, — kun. J. Gutausko kalbų, ir jam dovanų įteikimą, tegalėjau truputį matyti ir išgirsti, — jau tarpe durų būdamas.

Na, kaip ten nebūtų, bet škotai katalikai, tuo koncertu labai pagerbė ir įvertino mūsų kleboną, palyginti neilgą laiką jų parapijoje išgyvenusį. Mat lietuviams, neturint nuosavos bažnyčios ir klebonijos, — lietuviui kunigui, besirūpinančiam dvasiniais savo tautiečių reikalais, — prisieina gyventi prisiglaudusiam škotų katalikų bažnyčių klebonijose. Kaipo katalikų dvasininkui, jie išreiškė tikrą, krikščionišką savo meilę, nuoširdų prisirišimą ir gilią pagarbą, su visu neatsižvelgdami į tai, kad jis nėra jų tautos žmogus.

Čia mums lietuviams katalikams, yra geriausias pavyzdys: — Škotai katalikai ji myli ir gerbia, ir tą savo meilę ir pagarbą, jie ir savo darbais jau įrodė. O mes lietuviai kaž kaip skersai žiūrime! Visapusės jo darbuotės, mūsų pačių labui, mes nepasistengiame suprasti. O jeigu ir suprantame, — tai neįvertiname. Tiesa, nevisi taip elgiasi; tokių yra tik tam tikra dalis. Bet ir dėl tos dalies tokio elgėsio, mums visiems yra gana gėda, skaudu ir gaila!

Žurnalistas *J. Butkevičius.*

A † A

VLADAS JAKAS (JAKAVIČIUS)

Liepos 25 d., 11:30 val. rytą, mirė Vladas Jakas (Jakavičius), gyv. 150 Windsor St., Cambridge, Mass. Velionis buvo pašarvotas savo namuose.

Palaidotas iškilmingai šeštadienį, liepos 28 d. š. m. iš Nekalto Prasidėjimo P. M. lietuvių par. bažnyčios su trejomis šv. mišiomis North Woburn kapuose.

A. a. Vladas Jakas paliko dideliame nuliūdime žmoną Bronislavą, sūnų Mykolą, dukterį Marijoną ir žentą McPhee (Urbon), du anūkus, gimines ir daug artimųjų draugų. Amerikoje pragyveno 42 metus. Paėjo iš Lietuvos — Šiaulių parapijos.

Velionis buvo nuoširdus ir uolus veikėjas visose lietuvių katalikų organizacijose. Dėl savo malonaus ir ramaus būdo įsigyjo daug draugų. Buvo ilgametis LDS organizacijos narys, buvęs Centro iždininkas ir kitose Centro valdybos pareigose, nuoširdus laikraščio "Darbininko" rėmėjas. Priklausė ir prie kitų katalikiškų organizacijų. Am. Lietuvių Katalikų Susivienymo vietinės kuopos raštininku išbuvo 15 metų.

Taigi ne tik a. a. Vlado Jako šeima neteko gero tėvo, bet taip pat ir visa mūsų visuomenė neteko veikėjo. Lai Dievas suteikia velionio vėlei dangišką ramybę!

LDS Centro Valdyba, "Darbininko" redakcija ir administracija ir LDS 8 kuopa reiškia gilią užuojautą a. a. Vlado Jako likusiai nuliudime šeimai. Lai Dievas laimina jos ateities gyvenimą!

Taipgi a. a. Vlado Jako šeimai giliai užjaučia p. Benediktas Jakutis, kuris pirmasis pranešė liūdną žinią apie a. a. Vlado mirtį. ir kiti veikėjai, su kuriais velionis ilgus metus bendradarbiavo.

Paieškojimai

Sekantieji asmenys yra paieškomi giminių Europoje:

DAMULEVIČIUS, Andrius, iš Alytaus apskr., Bambininkų km. Paskutiniu laiku vadinosi Damulis.

DARAŠKEVIČIAI, Kazys ir Karolina, kilę iš Panevėžio, Senamiesčio - Vinsloviškių km. Arba jų vaikai Bronius ir kiti.

DEREŠKEVIČIENĖ - Sakavičiūtė, Katrė ar Rožė, iš Radiškės km., Prunsko parap., gyvena Chicagoje ar apylinkėje.

GLAMBA, Juozas, iki 1926 m. gyveno Skriaudžių km., po to atvažiavo į Ameriką.

JANČIUS, Pranas, kilęs iš Aukšt. Panemunės, Rakų km. Gyvena Amerikoje apie 35 metus.

KASPARAVIČIUS, Kazys, kilęs iš Balbieriškio, Marijampolės. Gyvena Bostono apylinkėje.

KREBŠA, Ferdinandas, iš Naumiesčio.

KUMPUS - Raslavičiūtė, Marija, turėjo gazolino stotį ir restoraną Chicagos apylinkėje.

LUKAVIČIAI, J. ir Ignas. Savo laiku gyvenę Chicagoje.

MACKEVIČIENĖ - Šliumpaitė, Petronelė, gyvenusi Brandon Ave., Detroite.

MIKLOVIS, Mykolas ,gyveno ar gyvena Chicagoje.

PETRAŠKAI, Juozas ir Adomas, gyveno Bostono apylinkėje.

RAKAUSKAS, Edvardas, gyveno Chicagoje, Brighton Park kolonijoje.

RASLAVIČIUS, Andrius (Andreas Russel), gyveno Montreal, Kanadoje. Vyriausias jo sūnus gyveno U. S. A.

RAZUKEVIČIENĖ - Janušauskaitė, Anastazija, kilusi iš Kauno, gyvenusi Aukšt. Panemunėj ir prieš 10 metų atvykusi Amerikon.

RUMŠEVIČIAI, Bronius, Boleslovas ir Vladas. Gyveno Chicagoje ir Indiana valstybėjė. Dirbo vagonų statybos fabrike.

SABAS, Severinas, inžinierius, buvęs Lietuvos aviacijos karininkas.

SALYS, Pranciškus, gyvena Chicago apylinkėje.

SANDARAL, Juozas ir Jonas. Gyvena Chicagoje.

SINKEVIČIENĖ - Sinkewe, Elnena, gyvenusi Brooklyne.

TRUČINSKAS (Turčinskas), Jurgis, kilęs iš Joniškėlių miestelio, Biržų.

URBONAS, Aleksandras, atvykęs Amerikon apie 1935 m.

URBONIENĖ, Fuks, Teofilė. Moteriškų skrybėlių modistė New Yorke.

VAITKEVIČIAI, Juozas, Mikas, Marė ir Ona. Gyveno Bostone ar Detroite.

VINSKUS, Pranas.

ŽIČKAI, Feliksas ir Juozas.

Ieškomieji asmenys arba apie juos žinių turintieji prašomi skubiai atsiliepti į:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, New York
arba
Consulate of Lithuania
30 N. La Salle St.
Chicago 2, Ill.

Amerikos Lietuvių Jaunimo Žurnalas

"VYTIS"

"VYTĮ" leidžia Amerikos didžiausia jaunimo organizacija — Lietuvos Vyčiai.

"VYTIS" eina kas mėnesį gražiai paveiksluotas ir deda įdomių straipsnių, žinių iš Amerikos ir užsienio.

"VYTY" rasi žinių iš viso pasaulio.

"VYTIS" rašo apie Amerikos lietuvių jaunimo judėjimą.

"VYTY" rasite įdomių pasiskaitymų tinkamų seniems ir jauniems.

"VYTĮ" redaguoja įžymus ir patyręs redaktorius Ignas Sakalas ir "VYČIUI" bendradarbiauja jo sukviesti įžymiausi literatai.

TAD, padarykime šūkį: "Tenelieka nei vienos katalikiškos jaunimo organizacijos, ar nors mažiausio skyriaus, kurie neskaitytų "VYTIES". Visi skaitykime "VYTĮ!"

"VYTIES" kaina metams tik $3.00

"VYTIS"
366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

"Laimingesnis Dalykas Duoti, Kaip Imti" (Apd. 20, 35)

Džiaugsmas Našlaičiams

Paguoda Seneliams

Stiprybė Vaikeliams

Ramybė Dievotoms Mergelėms

Šventovė Darbuotojoms

Laimėjimas Aukotojams

Nukryžiuoto Jėzaus Seserų Vienuolynas

OUR LADY OF SORROWS CONVENT

THATCHER STREET **BROCKTON 54, MASS.**

Nauja Lietuvaičių, Bostono Arkivyskupijoje, Įstaiga Yra Mūsų Džiaugsmas, Pažiba. Iš Elmhurst, Pa., Nukryžiuotojo Jėzaus Seselės Perkelia Savo Centrą Į Brockton, Mass. Čia Turės: Naujokyną, Seneliams Prieglaudą, Našlaityną.

PRAŠOME DIEVO GARBEI IR TAMSTOS DŽIAUGSMUI LIKTI VIENUOLYNO GARBĖS NARIU-STEIGĖJU, AMŽINUOJU NARIU, GERADARIU arba RĖMĖJU.

Seselės amžinai bus dėkingos. Už Tamstą aukos Šv. Mišias, Novenas ir gerus darbus. "Taigi, būkite gailestingi, kaip ir jūsų Tėvas gailestingas" (Luk. 6, 36), sako Jėzus.

Siunčiant auką, prašome pasinaudoti pridėta iškarpa.

OUR LADY OF SORROWS CONVENT
Thatcher St., Brockton 54, Mass.

Didžiai Gerbiamoji Motina Bonaventura:

Prašau įrašyti mane į Nukryžiuoto Jėzaus Seselių Vienuolyno, Brockton, Mass. geradarių sąrašą, nes ir aš noriu naudotis Seselių maldų ir Vienuolyno gerų darbų vaisiais.

Auka $.....

Vardas, Pavardė .....

Adresas .....

PASTABA. Šį lapelį prašome grąžinti su auka. Kas aukos $1.00 ar daugiau skaitysis metiniais geradariais. Aukavusieji $25.00 skaitysis geradariais rėmėjais. Amžinieji nariai aukoja $100. Amžinieji Garbės nariai-fundatoriai-steigėjai aukoja $500. Auka galima siųsti dalimis. Su pakvitavimu Vienuolynas išduos gražius liudimus. AUKOJUSIEMS $25.00 ar daugiau, bus įteikta graži vyskupo P. Būčio knyga — "ŠVČ. P. MARIJOS APSIREIŠKIMAI LIURDE".

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį tonikų Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., **Islington Mass.**

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

SVARBUS IŠRADIMAS VISIEMS

Miracle Ointment Mostis nesenai yra išrasta, kuri prašalina daugybę įvairių ligų. Ji yra padaroma iš gydančių žolių, kuri labai žmonijai pagelbsti. Labai naudinga būtų šios mosties įsigyti ir turėti savo namuose kiekvienai šeimai. Ji apsaugos sveikatą ir sutaupys daug pinigų. Prašome įsitėmyti kokias ligas ji gydo:

Nr. 1, M. J. Svilpa's Miracle Ointment For Tooth Ache, pagelbsti nuo dantų gėlimą, užnuodijimą ir taipgi sustiprina smegenis. Maži vaikai, kuriem dantys krinta, be abejo turi skausmo, o ši mostis skausmus atima. Motinos pasirūpinkite ją įsigyti. Kaina $1.00.

Nr. 2, M. J. S. Mostis gelbsti nuo skaudėjimo kojų, rankų, pusiau, pečių, sprando, sąnarių ir raumenų, taipgi ir užsišaldymų. Kaina $1.25c.

Nr. 3, M. J. Svilpa's Miracle Salve For Skin Irritation gelbsti Pajels, Athletic Feet, "Rash Bojels", išbėrimus, Sinus, ausių gėlimą, nudegimą nušutimą, odos trūkimą, žaizdoms, saulės nudegimui ir įvairioms odos ligoms. Kaina šių mosčių tik $1.25c.

Nr. 4, M. J. S. Salve Mostis gelbsti nuo Poison Ivy ir kitų nežėjimų. Kaina $1.25.

Reikalaudami mosčių siųskite pinigus money orderį ar čekį. Siunčiame ir C.O.D., kuris prisiųs 30c. stampais su orderiu.

Adresuokite: M. J. Svilpa, P. O. Box 73, Sta. A., Hartford 6, Conn. Hartfordiečiai galite ateiti 944 Broad St. prieš P. Office. *(Skelbimas).*

GIVE NOW— GIVE MORE

KEEP YOUR RED CROSS AT HIS SIDE

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Liepos 25 d., tapo pakrikštyta Janina Elzbieta — kario Jono A. ir Anielės (Lugaitės) Nanartavičių, gyv. 12 Peters St., So. Bostone.

Katrė Zaleckienė aukavo $10. Seselių Jėzaus Nukryžiuotojo naujam namui Brocktone. Dabar So. Bostono aukų tam gražiam tikslui susidaro $11,010.17.

Kunigai, sekmadienį, labai prašė visų parapijiečių padėti atnaujinti mokyklas. Visų prašė pridėti ranką prie darbo. Kitaip mokyklos gali nebūti atnaujintos šventinimų pamaldoms. O jas atnaujinus, būtų daug džiaugsmo visai parapijai.

Trečiadienį, 7:30 bus laikomos pamaldos ir klausomos išpažintys.

Po pamaldų vyrai taisys stalus būsimiems bankietams.

Ketvirtadienį, po pietų ir vakare, bus klausomos išpažintys, prieš pirmą mėnesio penktadienį.

Po tam įvyks susirinkimas Šv. Vincento labdarių draugijos ir kun. Rusteikos primicijų bankieto rengėjų susirinkimas.

Trečiadienį ir ketvirtadienį, vakarais, vyrai sueis dirbti naujų stalų primicijų bankietui.

Liepos 29 d., Izabelė Marcelionytė ištekėjo už Stasio Lencevičiaus, gyv. 117 Sycamore S., Roslindale, Mass.

Tą pačią dieną Petras P. Skudris vedė panelę, Sodalietę Marijoną Grilevičiūtę, gyv. 35 Story St.

Liepos 27 d., vakare, įvyko graži vaikų programėlė vasarinės mokyklos užbaigimo proga. Vasarinę mokyklą lankė didelis vaikų būrys. Seserys Jėzaus Nukryžiuotojo mokytojavo.

Prezidentas Truman yra paskyręs rugp. 1 d., kaipo kareivių orlaivininkų dieną. Arkivyskupas Cushing ragina visus tą dieną pasimelsti už gyvus ir mirusius orlaivininkus.

Primename, kad tą dieną yra laikomos pamaldos, rytą ir vakare, Šv. Petro par. bažnyčioje.

Liepos 27 d., mirė Anielė Jalmokaitė, miesto ligoninėje, 22 metų amžiaus, gyv. 177 Welsvikle St., Dorchester. Paliko tėvą Juozą ir sesutę Vandą. Tapo palaidota liepos 30 d., iš Šv. Petro parapijos bažnyčios, 9 v. r., Naujos Kalvarijos kapuose.

Išvyko Atostogoms

Pirmadienį, liepos 30, So. Bostono stambūs biznieriai Mr. & Mrs. James Strigūnas ir Paul's Men Shop drabužių krautuvės savininkė p-nia Adelė Likienė išvyko atostogauti į No. Segigo, Maine. Ten sako, esą labai daug salmon žuvies. Geriausio pasisekimo žuvauti ir linksmų atostogų.

GALITE GAUTI TIKIETŲ

Kaip jau buvo "Darbininke" rašyta, kad naujai įšvęsto kun. J. B. Rusteikos primicijų proga įvyks bankietas rugp. 26 dieną, Šv. Petro par. pobažnytinėje salėje, 1:30 val. po pietų. Kviečiami visi dalyvauti ir pagerbti naują Kristaus darbininką — kun. J. B. Rusteiką.

Tikietų galima gauti "Darbininko" administracijoje, pas V. Valatką, klebonijoje, Medonį, E. Kuderauskienę, Tarutienę, M. Alčiauskienę, M. Karčiauskienę ir kitus.

LANKĖSI

Pereitą savaitę "Darbininke" lankėsi Sgt. Pranas Mockapetris su savo tėveliu Mateušu Mockapetriu. Karys Pranas Mockapetris džiaugiasi, kad kartas nuo karto gaunąs "Darbininką" ir žingeidžiai jį perskaitąs.

Ketvirtadienį, liepos 26, lankėsi "Darbininke" karys Jonas Kudirka su savo jauna žmona Stase (Šimkiūte). Iš kilmės abu yra Chicagiečiai, bet dabar gyvena New Yorke. Vieną dieną pasisvečiavę pas pp. Peldžius grįžo New Yorkan.

Šeštadienį, lankėsi Mrs. J. Martin ir Mrs. M. Urnikienė. Atsilankymo proga, Mrs. Martin atnaujino "Darbininką" metams, papirko dvi knygeles: "Vai Lėkite Dainos" ir kalendoriaus fondan aukojo 50c. Taipgi pasižadėjo įstoti į Kun. Dr. K. Urbonavičiaus Vytis ir Erelis knygos rėmėjus.

Remkite tuos profesionalus ir biznierius, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

GERB. SKAITYTOJAMS PRIMINIMAS

LDS ir laikraščio "Darbininko" koncertas, paminėti 30 metų savo gyvavimo sukaktį, įvyks spalių-October 21 d., South Boston High School auditorijoj, Thomas Park, So. Bostone. Koncerto žvaigždė bus p. Ramoškaitė, Operos dainininkė.

Šis koncertas yra ruošiamas paminėti LDS ir laikraščio "Darbininko" 30 metų.

Malonu kreipti dėmesio į šį LDS organizacijos ir jos organo "Darbininko" 30-ties metų gyvavimo sukaktį vien dėlto, kad tai grynai idėjinė organizacija ir per tiek metų taip kaujasi su gyvenimu ir per audringas gyvenimo aplinkybes neša iškėlusi darbininkijos vėliavą vardan Dievo; ir keldama lietuvybės išsilaikymo idėją šioje šalyje, o tėvų žemei visuomet eina į pagelba, kad ji būtų laisva ir nepriklausoma.

LIETUVIO KARIO LAIŠKAS

Kazimere Gaputis, mm 1/c
Port Ass. Det. #4
Hut #20 % F. P. O.
San Francisco, California

The Philippines
July 7, 1945

Dear Father Virmauskas,

The other day I received from my family a letter that was distributed to relatives of all servicemen by our Church, St. Peter's. It was a typewritten letter of three pages signed by you, dear Father, and the priests of other Lithuanian churches. As a member of your church I felt it a compliment to be the recipient of that letter and also that in your prayers, we people in the service are not forgotten. Thank you for your prayers and your good wishes.

My family residing in Roslindale for the past twenty-three years have been constant attenders of St. Peter's and naturally I, too. Perhaps you will not remember me by this letter alone, but I do know if you and I met you would recall me even though I have been away for nine months. For almost twenty months before going overseas to the Philippines, I was fortunate enough to be stationed in Rhode Island. And it was a pleasure to attend St. Peter's Church services every other week on my liberty week-ends with my father and mother, sister and brother.

Being in the service for over two and a half years, I have had to meet all kinds of people in my work. As I was a military combat training instructor back in the states, I saw men that believed and didn't believe in God. I saw, worked and lived with men that had great faith and with men who had given up faith in God. Men who were atheists, men who cursed God, men who mocked Him. And secretly I used to wonder, why? Why this falling away, why this hate, why this mockery? Was it some inherent quality? Was it environment? Was it the mere complacency they had fallen into? No. It was different. The reason went deeper. And by classifying these men into types one could easily see how they led their lives, sin and immorality piling itself higher and higher.

The men who loved, worshipped and respected God were the ones that gave us co-operation. They were the ones who loved their families, who lived Christian lives. They had faith in God as well as fellowman. The atheist believed in so little. He believed mostly what he saw. He had little faith. "You have to show me. I'm from Missouri". And the other? Their lives, their outlooks and viewpoints, their faith in man and God were warped and distorted. They saw everything as being crooked and underhanded. Doing one good turn becomes something like politics. Forgiveness is not in their nature. God and his teachings are forgotten and so their very lives reflect their thoughts. To them men and women are mere puppets to be pulled by strings to serve their own selfish ends.

And this war? This terrible sacrifice of life, of property, of wealth, what brought it about? Certainly not Christianity. Certainly not the Church? Then what? Then it must be the lack of church, lack of Christianity, lack of God's teachings. Who is at fault? Who brought about this holocaust of blood and hate? The men who forgot what God's words were, what He said. If all men turn back to Him, there is no need for future wars, for future bloodshed.

So, dear Father, in your sermons, try to instill more love in your parishoners' hearts. Teach them that brotherly love is not for Sundays alone but for everyday. Teach them that we who are out here are doing our share to bring about peace. Many of us love God, love Him and trust Him, have faith in Him and will continue to believe in Christ's words come what may. If those people back home believe in God, help us in our war, and love each other, then we can have faith in humanity, the faith that sometimes dims a bit but never dies out. Sudiev, dear Father, God be with you.

Respectfully yours,
Kazimieras Gaputis, MM 1/c

SUDIEV, SESUTĖS

Sudiev, sesutės lietuvaitės,
Sudiev, dainelės, žolynai!
Sudiev, malonios mūs mergaitės
Palikit sveikos amžinai (2)

Dainelių jūsų aš auksinių
Nebegirdėsiu skambančių,
Ir nė žodelių mylimiausių,
Meiliai širdelę glostančių.

Jau ryt, poryt aš iškeliauju
Iš savo žemės prigimtos.
Kokioj šalelėj prisiglausiu,
Kame mano širdis vaitos?

O jūs, sesytės, pasilikit,
Dainuokit linksmos Lietuvoj,
O man sudiev nė nesakykit,
Tik prisiminkite dainoj.

Nors aš šalelėj tolimiausioj
Dainuosiu vien tarp svetimų,
Tėvynei Lietuvai brangiausiai
Vainiką pinsiu iš dainų.

Ir ten atminsiu seses savo,
Ir liūdnos dainos pas jus bėgs,
Tik saldaus balso, kaip dainavot
Svetur girdėti man neteks.

Sudiev, sesutės lietuvaitės,
Sudiev, dainelės, žolynai!
Sudiev, malonios mūs mergaitės
Palikit sveikos amžinai. (2)

Plačiausiai Amerikoje Skaitomas
yra
mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis
"Šv. Pranciškaus
VARPELIS"
"VARPELIS"
duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvių kančias Lietuvoje. Talpina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių.
Metams kainuoja tik $2.00
Adresas:
Franciscan Fathers
Mount St. Francis
Greene, Maine

Padėkos Žodis Hudsono Lietuviams

Šiomis dienomis Hudsono lietuviai, vadovybėje Moterų Sąjungos 45 kuopos, turėjo parengimą dėl Nukryžiuotojo Jėzaus Seselių Naujo Namo Fondo Brocktone. Jie prisiuntė $60.00 pelno. Tikrai yra malonu matyt, kad visi lietuviai taip gražiai, vieningai darbuojasi padėti Seselėms.

Seselės širdingai dėkoja visiems Hudsono lietuviams, Moterų Sąjungos 45 kuopai, ypatingai Mrs. U. Sapitavičienei ir Julei Stonytei, kurios daug darbavosi, kad parengimas būtų sekmingas.

Tėvų Pranciškonų Misijos 1945 m.

Newtown, Pa. — Šv. Kazimiero Seserų vienuolyne, metinės rekolekcijos, rugpiūčio 6—15 d. — Tėv. Juvenalis Liauba.

Waterbury, Conn. — Šv. Juozapo parapijoje, Šv. Pranciškaus novena ir Tretininkų vizitacija, rugsėjo 8-17 d. Tėv. Agnelius Krasauskas.

Plymouth, Pa. — Šv. Kazimiero parapijoje, 40 val. atlaidai, rugsėjo 23-25 d. — Tėv. Juvenalis Liauba.

Franciscan Fathers
Mount St. Francis, Greene, Me.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

PARSIDUODA 7 NAMAI — 18 šeimynų ir 2 štorai, E St., So. Boston, Mass. Netoli Broadway. Rendos neša $310. per mėnesį, prekė $12,500.00. Kreipkitės į offisą — R. J. Vasil, 409 Broadway, Room 4, South Boston, Mass. *(8-13)*

PARSIDUODA namas. Kaina $14,000. Rendų neša $4200. Galima išrenduoti vieną kambarį, $4.00 per savaitę. Furničiuoti kambariai. Vyrui ar moteriai virtuvė ir miegamasis. Kreiptis:
A. RYKIEL,
223 Charles S., TRO. 8709
Cambridge, Mass.

Factory to you
Monuments $85.00 up
Markers 32.00 up
All lettering and delivery anywhere in New England
Write for catalog
Memorial Granite Co., Inc.
159 Hancock Street
Quincy, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius ir Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta — 838 Dorchester Ave.
Tel. COLumbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Kopyčia šermenims Dykai
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Kopyčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

DAKTARAI

Tel. TROwbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
South Boston, Mass.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Vyną, Alų ir Toniką
Mes turime 11-kos rūšių alaus, įvairių vynų ir tonikų. Šiuos gėrimus pristatome į namus: vestuvėms, krikštynoms, parėms ir piknikams. Skubus patarnavimas. Šaukite:
BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra
SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS,
Savininkas
Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.
258 West Broadway, South Boston, Mass.

Take Years From Your Looks.
Face looks younger when framed in the soft appealing Permanent Wave.

Tel. SOU. 4645
New Styles
Take advantage of CASPER'S morning SPECIAL $10.
Soft., Cream-Oil Permanent $8.
Includes shampoo, Cutting and Individual hair Style.
Special from 8:30 A. M. to 10:30 A. M.
Other permanents from $5. to $50.
Luxurious Waves Set While You Relax in Glamorious Surroundings.
at
CASPER'S
BEAUTY SALON
738 E. Broadway,
South Boston, Mass.
Experienced Manicurist always present
No Appointment Necesary
Hours 8:30 to 5. Open Thursday Evenings

Jaunuole,

Jei nori tobulai pasišvęsti Kristui ir artimo labui:
Jaunuomenės auklėjimui, spaudos darbams, ligonių slaugymui ir senelių priežiūrai,
STOK
Į Nekaltai Pradėtosios Švenč. Panos Marijos Seserų Lietuvaičių Kongregacijos Vienuolyną.

SESELIŲ KONGREGACIJA
buvo plačiai išvyščiusi savo veikimą Lietuvoje, kur turėjo 200 seserų su 32 misijomis: prieglaudas, vaikų darželius, mokyklas, moksleivių bendrabučius ir spaustuvę.
Seselės pasekmingai dirbo Katalikų Veikime.

AMERIKOJE KONGREGACIJA
turi sekančius vienuolynus: Putnam, Conn., Thompson, Conn., Hinsdale, Ill. ir Greene, Maine.
Dėl įstojimo sąlygų prašome kreiptis sekančiu adresu:
Sister Superior
Immaculate Conception Convent
R. D. I., Putnam, Conn.

Piūtis didelė, bet darbininkų maža. Tat, prašykime piūties Viešpatį, kad siųstų daugiau darbininkų į Savo didžiąją piūtį!

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — B. Cunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W.
Iždininkė — Ona Staniuliūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV JONO EV. BL. PASALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas—Stasys K. Grigonavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass
Maršalka — Jonas Zaikis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass

Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Literatūros Skyrius

Veda — Antanas Vaičiulaitis

PETRAS KURMELIS

(Tęsinys)

Krito žodžiai po kits kito Petrui ant galvos, kaip kirvio kirčiai.

— Kad būčiau bent per paukštelį žinojusi, tu į mano butą būtum kojos neįkėlęs— prorėksniais garbstė motina. — Suėdei man vaiką, susprogai jos naudą, dali — dabar mažulėlė turi taip vargti!..

— Kokią naudą, kokią dalį?! — klausė Petras atsikluinėjęs.

— Ogi pinigų neėmei?!— čirkšdama spigino. — Ogi medžiagos kiek?! Ar tai nieko neskaitai? Dykai, mat, tratinai per naktis... Ar tu žinai, kur tu gali atsisėsti?.. Kad tik nesiliausi vaiko krimtęs, mes parodysim, kame vagims vieta!

Kaip kūju į galvą davė Petrui, net akys aptemo.

— O katras didesnis vagis: katras duodamas ima, ar katras vogdamas duoda? — kaip atsibudęs, Petras paklausė...

Iš po kietos ir ilgos žiemos pavasaris labai spėriai aušo. Tiek žmonės, tiek gyvulėliai, paukšteliai visi linksminos. Kurmelis tik vargšas neturėjo nė kokio džiaugsmo. Visas žiemos laikas prabėgo jam rūpestingai. Iš medžiagos, kuria pernai taip džiaugėsi, nieko nepelnė, nes nieko nepadirbo. Šeimyną traukė, kaip veršius. Iš kur koki ištrauks, nusamdys, kiekvienas kelias dienas telabojo. Vėl koki parsiveš, žiūrėk — ir išėjęs. Važinėdamas ir gaišo, o namie vėl pilna nepasisekimų: veršiai išdvėsė, paršeliai iššalo, karvės kilnojamos — kita prie sieto ir pasismaugė; arkliai sulyso — varna neprilestų, negandojas ir važiuoti. O po daržines pašaras — visa pakūgė. Po klėtis ir trobą lokys galvą nutrūktų. Kur žengęs, kur ėjęs, Petras apmaudais nesiliovė. Pati jo nė maž neatsimainė: valgė už penkis, miegojo už tris; dar nemiegodama vartės lovoj ligi soties. Raginama prie darbo murmėjo po nosia. O jei kuomet išgirdo nuo vyro rūstesnį žodį, tuojau nulėkusi parsivedė motiną, kuri tempė Petrą, kiekvienu sykiu naujas neteisybes jam prikaišiodama, baisiai keikė ir kaltino nedorą savo Marcelės vyrą. Petras, nesugebėdamas su ja rietis, nusilenkdamas ėmė dažniau gelbuotis burnele nuo širdies skausmo.

Visa prigimtis linksminos, tartum juokės ir džiaugės pavasario grožybėmis. Dangus visitelis žydravo aiškiai. Saulelė švytėdama kartu meiliai šildė. Visiteli debesys nuslinko pakalniui į rytmečius. Ten juos užstojo keleriopo dažo šviesi orarykštė. Vėjelis jau guldamas vos tik virpina jaunutėlius dar gelsvus lapelius.

Petras nieko nematė nei bojo; atsidūksėjo ir užsimerkė, nes jį prislėgė sunkiausias akmuo. Visa nelaimės kaltė sugulė ant jo. Širdį slėgė skausmas; galvoj maišė Marcės priekaištai. Nieko nebeturėjo pasiteisinimui. Rodės, jog dangus užgrius ir kalnai užvirs ant jo, rodės, kad visas pasaulis ji patį kaltina, pagaliau, paukšteliai patys kaip sakyte sako.

Raibasis strazdelis ant pat jo viršugalvio, eglėje, čiauškėjo aiškiai: "Nieko nekaltink, nieko nekaltink! Tavo kaltybė, tavo kaltybė."

Geltonasis varnėnas švilpdamas tvirtino: Teisybė, teisybė, teisybė!.."

Garsusis budutis toliau miške spigino: "Tu-tu-tu, tu-tu-tu!"

Meleta pridėjo: "Pats, pats, pats, pats!"

Lakštingalėlė maželėlė ant daubos skardžio pleškėjo: "O taip, o taip, tu pats, tu pats, kaltesnis, kaltesnis!"

Varna lėkdama ir ta krankė: "Kap-gis! kap-gis! kap-gis!"

Mėlynasis balandis iš tietų supykęs brūkavo: "Perti Kurmelį, perti!"

Margasis kiklis taip pat tyčiojosi: "Skamba Marcelės cink-cink-cink, cink-cink šimtukai!"

Lakioji blezdingėlė, ore skrajodama, liežuvį laidė: "Nabagėli, nabagėli! Nemylavęs meilės nenorėki!"

Artojo draugelis vieversėlis, virpėdamas aukštyn, aiškiai, kaip iš kuodelio, vyturiavo: "Tarei, tarei— man vis tiek, man vis tiek, by tik piniginga, by tik lobinga! Turtus naudas turi, meilės laimės neturi... mat, ne vis tiek, ne vis tiek!.."

Pasipūtęs tetervinas ir tas savo patarimą davė ulbėdamas: "Parduoki prastą pačią, pirkis gerą! parduoki prastą pačią, pirkis gerą!"

O vandens vištikė, braidydama po klaną, spigino: "Pliks paliks! pliks paliks!"

Pagaliau tas kuisis, menkas vabalas, į ausį prisilindęs zyzia: "Broleli, broleli! Norėjai rublelio, rublelio!"

Visi tą patį tvirtina, net ausys cypia Petrui. Atsižvelgė į saulelę. Ta merkdama, tarytum, sakė: "Buvo mylėti, vaikaitį! buvo meilės ieškoti, buvo klausti, atsiklausti, buvo pamylėti!.."

Klausės Petras, kas pakalnėje dar šneka. Upelis, vinguriuodamas per akmenėlius, gurdėjo: "Rūgok nerūgojęs, nebe rankovė, nebeišversi!.. praverčia Petrui, praverčia!"

Niekur globos. Grobės Petras už karštos galvos, kad neužsidegtų; grobėsi už skaudamos širdies, kad nepersprogtų. Atsigręžę dar į orarykštę. Toje, rodos, pamatė Janikę, jos skaistų veidelį, geltonas kasas, rankas išskleistas, mėlynas akeles merkiančias: "Eikš, eikš! Aš tave priglausiu, aš paguosiu..." Buvo ir jis rankas beskleidžiąs, buvo bepuoląs prisiglausti, bet iš debesies juodulio atsistojo į tarpą rūstus Marcelės veidas. Iš paniūrų žiūrėdama, rodos, šaukė: "Kelis sykius klausei, galėsiu tave mylėti, ar ne? Meilės man trūksta, meilės!.."

— Meilės trokšta, — pamanė Petras. — Duosiu ir meilę, duosiu, mylėsiu, visa širdim...

Kur bus buvusi volungėlė čia pat į ausį sušvilpė: "Meluoji, nabagai, meluoji!"

Vėrė vėl skausmas širdį Petrui. Atsidūksėjo balsu:

— Motinėle mano, motinėle! Ko nepatarei meilės ieškoti?

Atsako griovy varlelė: "Tariau, tariau, tariau!"

Žemaitė.

(Pabaiga)

Apleistas Beturtis

Kas vargdienį žmogų, beturtį priglaus,
Kad nulemta rūmams žibėti?
Kas širdį parodys del vargšo tamsaus,
Kad nėra už tai kam mokėti?
Juokavimu skrysta per žemę balsai,
Už auksą nupirksi krūtinę:
Turtingą juk verta mylėti karštai,
Juk aukso valdžia — begalinė.
Apkaišę kasas mirtų stiebais žaliais,
Gyvatos išgerkim saldumą!
Juk laikas taip bėga! Ruduo kad užeis,
Jis veido užtemdys skaistumą!
Bet kas ten be stogo vaitoja giliai?
Ar balsas užmirs jam be žado?
Ar atbalsio jokio neras sopuliai?
Ar broliai leis mirti iš bado?
Bet žemė — plati! Ir šauksmas žmogaus
Be atbalsio skrys per platybę!
Išgirs tik vaitojimą Viešpats Dangaus,
Bus gobšui skaudi Jo suktybė!
O Dieve teisingas! be Tavo tiesos
Beturtis kentėt negalėtų;
Nupultų jisai be gyvatos antros!
Baisu, jei į ją netikėtų!
Prakeiktas, kurs pragaro juodo nuodais
Jam tikinčią šaldys krūtinę!
Prakeiktas piktasis, kurs velnio nagais
Jam viltį išplėš paskutinę!

Maironis.

D. L. K. Vytauto Universitetas, Kaune, kuris Laisvos Lietuvos laikais išmokslino tūkstančius lietuvių, kurie teikė kraštui žinių, kad pakėlus šalies ūkį, sveikatingumą, statybą, kraštotyrą ir tt.

GIMTINĖ ŠALIS

Kaip gi nemylėti
Man kampelio šito,
Kad jis man meilesnis
Už kiekvieną kitą.
Čia esu aš gimęs,
Kūdikėliu žaidęs,
Čia dienas jaunystės
Aš esu praleidęs.
Čia viską pažįstu:
Upę, mišką, lauką,
Ir pietų vėjelį,
Kur po slėnį plauko.
Skyrė tą kampelį
Dievas man geriausias,
Jis už tai ir bus man
Už viską brangiausias.
Tegu sviete rasis
Žemė nors aukšnė,
Bet ši man meilesnė,
Nes man ji gimtinė!..

M. Dagilėlis.

Lietuvos poetas Pr. Vaičaitis savo eilėse pareiškė: "Yra šalis, kur upės teka linksmai tarp girių ūžiančių ir meiliai tarpu savęs šneka prie giesmininkų vieversių. Ten prakaitas aplieja žmones prie vasaros sunkių darbų ir prastas parėdas marškonis apdengia sąnarius visų. Bet tave meiliai pavaišina, kai tik nueini į svečius, ten tave myli, valgydina, kiek tik leidžia išteklius... Ir toji tai šalis — Lietuva vadinas... Ir šis vaizdas yra Lietuvos... — O, tėviškė, koks mielas kraštas, kurio taip netekau ūmai, — to neišreikš nė vienas raštas, tą pasakys vieni jausmai... Taip tai apibūdino sūnus Lietuvos savo tėvų žemelę...

Gražu, Gražiau

Gražu yra matyti lietuvių būrelį,
kurie tarp svetimųjų vienybę palaiko
ir susiėję tėvynei aukoja žodelį
ir motiną pagarbin atminimais vaiko.

Gražiau, kada kiekvienas pripažinti gali,
kad širdys jų nuo žodžių taipgi neatskirtos,
tiesiog jos visos kreipias į tėvynės šalį,
o ir mylėt tėvynę visados yr tvirtos.

Gražiausia, tačiau esti mūs akims matyti,
kada širdims ir žodžiams ir darbai atsako:
kad tie visi lietuviai patys, nevaryti,
neapželdo savo tėvynės garbei tako. V. Kudirka

ŠALTA ŽIEMA

Šiemet žiema šalta ir be galo ilga. Nuo pat rudens, kai tik užšalo, surėmė ežerus ir upes storu ledu. Netrukus užkrito sniegas, pasidarė žiemos kelias ir laikės be pertrūkio. Jeigu kuomet pasidarydavo oras lengvesnis, rodos, nurodydavo atlydį, o čia tuo tarpu ėmė snigti ir pustyti, kildavo didesnis vėjas, kartu taisėsi šaltis, ir vėl ėmė sniegas pyškinti, net tvoros plyšo. Sniego pripūtė pripustė pilnus patvorius, pilnus krūmus ir miškus. Laukuose sniego truputį ploniau, o kelią suvarinėjo į aukščiausią kuprą.

Tokiu ilgu žiemos keliu geras uždarbis žmonėms miškuose, bet ir medžių begalę sukūrena, o trobų langai del to visuomet per pirštą apšalę. Šalo, šalo, pyškėjo, visi žmonės susirietę kentėjo, vis laukė geresnės dienos, vylės, kad po tokios speiguotos žiemos pavasaris kaip iš maišo išlįs.

Atėjo Grabnyčios— speigas; atėjo šv. Kazimieras — speigas. Nors sako senieji žmonės, kad "po šv. Kazimiero kreiva vėžė", bet šiemet nėmaž nekrypsta. Kovo mėnesio dešimta diena pagal kalendorių (sulig Lietuvoje buvusio rusų kalendoriaus) yra pirma pavasario diena. Priėjo jau kovas ligi pusės dienų — pavasario dar nė balso: nei pempės, nei vieversio, nei kokio paukštelio nė čiukšt. Saulelė, rodos, aukštai iškilusi sklaido savo auksuotą šviesą, bet jos šilima nenugali šalto vėjo. Oras nors skystas ir grynas, dangus aiškiai žydruoja, kur-ne-kur būreliai baltų debesėlių slankioja, bet šilimos niekaip nesuteikia žemelei sušilti.

Tarp trobesių, mieste arba sodoje, kai išdienojo saulelė, sniegas patižo, klaniukai pabliuro: ryto metą ir vėl ledas sustyręs. Nebėra kantrybės belaukti šilimos. Į daržinę prie pašarų baugu bėjeiti; gyvuliai patys, kaskart prastesnį pašarą krimsdami, dažnai žvalgės į duris. O žmonėms — nors galvą susispaudus bėk į laukus. Kur šiuo laiku kitais metais dygo jau žolelė, šiemet sniego ir ledo pluta da kuone per mastą. Ne vien seniams, bet ir vaikams pakyrėjo žiema be galo, be krašto — nebegali nusėdėti viduj.

Kai tik pajuto klaniukus putojant, iš visų trobų vaikai išsipylė į gatvę; nors kinkos raudonos, nosys mėlynos, tačiau taškosi po minkštą sniegą, braido po klaniukus. Nebesulaukdami varlių, patys pirma pliauškia.

Keletas vaikų apdriskusiais balakoniukais, nuskarusia avalyne, be pirštinių, o kitas dargi be kepurės laksto gatvėje, tampydami rogutes paskui save. Juokai, klegesys, o kartais kito ir verksmas sklido į visas puses. Tuojau kiekviename tarpduryje vėl pasirodė keletas papurusių galvikių; kurie dar šiek tiek apsiavę, tuojau nubėgo į būrį, o kurie visai basi, žiūrėjo pro langus arba susitraukę kuždėjo prieangyje, by tik lakstančius nors iš tolo gautų matyti... Žemaitė.

VARGDIENIAMS UŽUOJAUTA

Gaila man žmonelių,
Vargdienių visų,
Gaila man vaikelių,
Našlaičių vargšų.

Kiek tų vargdienėlių
Tebėr be duonelės,
Kiek tų senutėlių
Netur nė grįtelės.

Kiek yra ligonių
Jaunų ir senų,
Kurie ligoms jokių
Neturi vaistų.

Širdį labai spaudžia
Į juos pažiūrėt:
Kodėl aš, menkutė,
Negaliu padėt.

V. Kondrašūnaitė.

Saulutė Nusileido

Saulutė nusileido, mėnulis užtekėjo,
Liūdna, graži mergelė pro langelį žiūrėjo.

Ko sėdi už stalelio, ko rymai ant rankelių?
Ko neini į daržėlį laistyt žalių rūtelių?

Nei man rūtelės skinti, nei vainikėlis pinti,
Man dieną naktį rūpi, kaip be bernelio būti.

Aplaistyk rūtytėles, nušluostyk ašarėles,
Parjos tavo bernelis iš tolimos šalelės...

OH BOY! Pfc. Anthony Melodia, New York, looks as if he'll waste no time in diving into tray of Army chow at Camp Shanks, N.Y. He just arrived from overseas aboard transport Marine Angel.